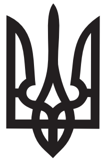
СЕРЕДА, 19 ВЕРЕСНЯ 2007 РОКУ ■ № 167 (4167)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

На порядку денному Генасамблеї ООН — визначення статусу Косово і «ядерне досьє» Ірану

Учора в Нью-Йорку відбулося відкриття 62-ї сесії Генеральної асамблеї ООН. На сесію головного дорадчого органу ООН з'їхалися глави держав та урядів, що візьмуть участь у загальнополітичній дискусії. Українську делегацію очолює міністр закордонних справ Арсеній Яценюк.

На порядку денному — визначення статусу Косово і "ядерне досьє" Ірану. Як повідомили «Голосу України» у прес-службі МЗС України, до пріоритетів діяльності української делегації на нинішній сесії належать: питання забезпечення миру і безпеки у світі, врегулювання заморожених конфліктів, посилення діяльності ООН і Радбезу, соціально-економічна проблематика в контексті реалізації рішень Всесвітнього саміту ООН-2005, захист прав людини і довкілля. Плануються виступи глави делегації на зустрічі високого рівня з питань зміни клімату і в ході загальної політичної дискусії. Виступи політиків почнуться 25 вересня, і вже першого дня з трибуни виступлять лідер США Джордж Буш та президент Ірану Махмуд Ахмаді-Неджад, а також президенти Франції і Бразилії Ніколя Саркозі і Луїс Інасіу Лула да Сілва.

Єврокомісія провела День боротьби з торгівлею людьми

Відтепер 18 жовтня Єврокомісія оголосила щорічним європейським День боротьби з торгівлею людьми, **передає УНІАН.** Учора з цієї нагоди в Єврокомісії відбулася невелика прес-конференція з участю 150 делегатів з країн-членів, неурядових організацій, експертів. Вони представили проект Рекомендацій про виявлення і надання допомоги жертвам торгівлі людьми.

Повідомлення

20 вересня 2007 року відбудеться засідання погоджувальної ради депутатських фракцій у Верховній Раді України

Відповідно до пункту 2 Постанови Верховної Ради України від 4 вересня 2007 року № 1250 «Про внесення зміни до календарного плану проведення четвертої сесії Верховної Ради України п'ятого скликання» 20 вересня 2007 року о 9.00 відбудеться засідання погоджувальної ради депутатських фракцій. На засіданні розглядатиметься питання про проведення 20 вересня о 10.00 засідання Верховної Ради України з питанням порядку денного «Представлення проекту Закону про Державний бюджет України на 2008 рік (проект подано Кабінетом Міністрів України 14.09.2007)».

Інформаційне управління апарату Верховної Ради України.

У нас є місце лиш для театру абсурду?

«Поверніть культуру киянам!», «Не дамо зруйнувати наші цінності», «Захистимо Андріївський узвіз» — це аж ніяк не всі гасла, які вчора об'єднали більш як 50 представників різних жанрів мистецтва. Ті, кому випала нагода зранку пройтися Михайлівською площею, стали глядачами унікального дійства — «театру абсурду».

На кількох квадратних метрах у своєрідному гетто, обмеженому від перехожих червоною стрічкою, зібралися і актори, і музиканти, і художники. Мета — показати, що мистецтву потрібен простір. І це їм удалося. Одночасна гра різних музичних інструментів, декламування віршів, лицедійство спричинили справжню какофонію, звуковий і візуальний хаос.

«Театр абсурду», на жаль, — не світова прем'єра, а черговий бій представників мистецтва за право на існування. «Культура не може конкурувати з бізнесом, але її цінність не виміряти жодними бюджетами!» —переконані організатори акції.

(Закінчення на 7-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

■ НОВИНИ

Пікетники вимагали арешту турецького дипломата

Перед Генеральним консульством Турецької Республіки в Одесі відбулася акція протесту. Привід — результати розслідування ДТП, що сталася в березні минулого року. Тоді автомобіль «Мерседес», яким керував громадянин Туреччини Алі Йилдирим, секретар генконсульства Туреччини в Одесі, зіткнувся із «Запорожцем». Підполковник ЗС України Андрій Сибірцев, котрий керував «Запорожцем», загинув, двох пасажирів було травмовано. З огляду на статус дипломатичної недоторканності винуватець ДТП досі на волі і продовжує працювати в консульстві. Звернення правоохоронних органів України до МЗС Туреччини, а також Міністерства внутрішніх справ і Генпрокуратури цієї держави поки що без відповіді. В Андрія Сибірцева залишилося двоє дітей, один — інвалід. Вдова не одержала від турецької сторони жодної матеріальної допомоги, **повідомляє наш одеський кореспондент В'ячеслав ВОРОНКОВ.**

За тиждень різко збільшилася кількість отруєнь грибами

Міністерство охорони здоров'я стурбоване різким збільшенням кількості отруєнь грибами в Україні. **Як повідомляє прес-служба МОЗ України,** зареєстровано 90 випадків отруєнь, зокрема 25 — серед дітей. Померли від отруєння п'ятеро, з них одна дитина. Медиків насторожує те, що постійно серед тих, хто отруївся, є діти, навіть однорічного віку, врятувати яких вдається дуже рідко.

Найбільше отруєнь грибами у Кіровоградській, Івано-Франківській, Львівській, Волинській, Чернігівській областях. Смертельні випадки зафіксовано у Львівській, Волинській і Чернігівській областях.

КОРОТКО

■ Державтоінспекція проводить операцію «Дорога».

■ Пам'ятний знак козацькому полковнику Мартину Небабі відкрили в Ріпках Чернігівської області, де урочисто відзначено 400-річчя першої літописної згадки про селище, повідомляє наш власкор Сергій ПАВЛЕНКО.

■ За отримання хабара на Луганщині затримано державного ветеринарного інспектора.

■ Унікальні автографи славетних постатей представлені на виставці, що її відкрито у Львові напередодні 90-річчя архівних установ України.

Голодують під дверима облдержадміністрації

32-річна Наталія Біляк та її 11-річна сестра Беата-Марія (на знімку) відновили акцію голодовки біля Житомирської облдержадміністрації.

Вперше прийшли вони сюди 11 вересня «на знак протесту проти дій начальника виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві, який безпідставно протягом трьох років блокує одержання компенсаційних виплат за втрачене внаслідок трудового каліцтва здоров'я». Ідеться про їхню маму — інваліда першої групи Гелю Станіславівну Біляк, яка раніше працювала в Житомирському трамвайно-тролейбусному управлінні. Проблема в тому, що половина членів комісії з розслідування випадку, який стався з нею, висловила в акті окрему думку. Після зустрічі Наталії Біляк з керівниками області, зокрема й головою ОДА Юрієм Павленком, сестри припинили голодовку. Але ненадовго. Сім'ю Біляк не задовольнило те, що в ОДА, як випливає з повідомлення її прес-служби, зробили той же висновок, що і в фонді: для отримання компенсаційних виплат потрібне рішення суду, дату якого вже призначено, **передає наш власкор Олексій КАВУН.**

Фото автора.

■ Я ВАМ ПИШУ

Не бачив літа

З 28 березня в нашому третьому під'їзді не працює ліфт, через що я практично не бачив літа. А мені, інваліду першої групи, самому не спуститися з дев'ятого поверху, на якому я мешкаю, а тим паче не піднятися, оскільки після інсульту маю проблеми з пересуванням. Відняло у мене й мову, а тому не можу подзвонити і поскаржитись на цю проблему, яку, крім мене, відчувають ще п'ятеро сусідів-інвалідів першої та другої груп. Тому попросили мою дружину-пенсіонерку Любов Іванівну занести листа начальнику управління житлово-комунального господарства Рівненського міськвиконкому Юрію Собчуку, звернутися до ЖЕКу. Але на наші численні звернення одержуємо лише відписки: мовляв, немає коштів на ремонт. Але ж наш будинок №67-а по вулиці Степана Бандери — перша у Рівному панельна висотка. І за 31 рік, відколи він побудований, тут не міняли ліфта.

Тим часом глухим до наших інвалідських прохань чиновникам байдуже, що ми не можемо обстежитися в лікарів (хто нас знесе донизу і підніме нагору?), подихати свіжим повітрям на лавочці біля під'їзду. Хіба ми не заслужили у держави, на яку пропрацювали багато років, бодай найменшої уваги?

Геннадій ПАНФІЛОВ, інвалід першої групи.

Рівне.

Завтра парламент розгляне проект держбюджету-2008

— У четвер, під час пленарного засідання Верховної Ради Кабінет Міністрів презентуватиме проект державного бюджету на 2008 рік, — заявив Голова Верховної Ради Олександр Мороз на прес-конференції у Дніпропетровську. «Це цілком відповідає вимогам Бюджетного кодексу, а, враховуючи те, що та сама коаліція прийматиме бюджет остаточно, це не порушить взагалі бюджетний процес», — зазначив він.

О. Мороз підкреслив, що проведення пленарного засідання у четвер так само, як і четвертого вересня, «знімає будь-які можливості для спекулювання на статті 90 Конституції, коли впродовж однієї сесії тридцять днів не відбуваються пленарні засідання». Отже, сказав він, «найменша політична або юридична підстава у Президента визнавати парламент нелегітимним зникає». Водночас Голова Верховної Ради заявив, що «всі чотири укази відносно виборів є неконституційними, і рано чи пізно ми доб'ємося, щоб Конституційний Суд зробив висновок з цього приводу». «Вважаю, що ця авантюра завершиться не з виграшем для тих, хто її розпочав», — підсумував О. Мороз.

Окрім того, він вважає, що вибори до місцевих рад можливі тільки після внесення змін до Конституції України. О. Мороз наголосив, що змінами до Конституції передбачено передати місцевим громадам відповідні права і владу, децентралізувати владу. Також потребує реформування податкова і бюджетна системи, законодавство про місцеве самоврядування. За його словами, потрібно «змінити модель влади, тим самим змінюючи людину, яка контролюватиме владу і нестиме відповідальність за свій вибір». На думку О. Мороза, місцеві вибори можливі «не раніше 2009—2010 років».

За його словами, Україні потрібна європейська модель управління, відповідно до якої «на території керуватимуть люди, обрані громадою». А законодавці, сказав він, мають ухвалювати закони, які зміцнюють державу.

Відповідаючи на запитання журналістів, глава парламенту висловив переконання про необхідність переходу до виборів і до Верховної Ради, і до місцевих рад всіх рівнів за відкритими партійними списками.

Голова Верховної Ради в рамках робочої поїздки до Дніпропетровської області провів зустріч з викладачами та студентами Дніпродзержинського державного технічного університету **(на знімках)**. В своєму виступі О. Мороз охарактеризував нинішню політичну ситуацію, назвавши дострокові вибори «авантюрою, яка жодної користі Україні не принесе». «Всі чудово розуміють, що склад парламенту не зміниться, не зміниться конфігурація політичних сил, хіба що нова коаліція буде трохи більша за складом», — додав він.

Новому парламенту, вважає Голова Верховної Ради, «потрібно буде навести порядок так, щоб подібних авантюр більше не було, щоб ніхто не міг нехтувати Конституцією». «Конституцію треба виконувати, дотримуватись її, а не шукати весь час вади в Основному Законі», — сказав він.

Торкаючись проблеми реформування освітянської галузі, О. Мороз висловився за потребу законодавчого врегулювання питань стосовно звільнення студентських колективів від оподаткування їх виробничої діяльності, виділення землі під будівництво студентських гуртожитків, збільшення прийому студентів на навчання за бюджетний кошт наступного року до 60 відсотків, а через два роки довести цей показник до 75 відсотків.

Прес-служба
Верховної Ради України.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Адам МАРТИНЮК: «Нехай буде парламентська республіка»

Під час своєї чергової робочої поїздки на Рівненщину Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам МАРТИНЮК спілкувався з молоддю — студентами випускних курсів Мирогощанського аграрного коледжу, що в Дубенському районі, та Дубенського педагогічного коледжу Рівненського державного гуманітарного університету.

Виступаючи на одному з місцевих телеканалів, А. Мартинюк вкотре наголосив, що для проведення дочасних парламентських виборів «немає жодних конституційних підстав».

На думку, А. Мартинюка, «за шістнадцять років розвитку незалежності держави ми маємо уже третього Президента, але жоден із них не виконав тих обіцянок, які брав на себе, жоден із них не став батьком нації і не скористався можливостями того економічного і людського потенціалу, яким володіє Україна, щоб вивести її у число передових держав Європи. Навпаки, розвиток подій у державі показує, що президенти інколи певною мірою виступають гальмом».

— Я думаю, кожен політик заздрив би тому рівню довіри, яку мав Президент. Минуло лише півроку, як ця довіра розвіялася, бо за цей час разом з «любими друзями» жодної обіцянки не було виконано: що і бізнес буде відділено від влади, що і бандити сидітимуть у тюрмах, що нарешті будуть «чисті» руки, які нічого не крастимуть і т. д. Тобто не виправдав величезних сподівань народу, який щиро вірив, який все зробив для того, щоб нинішній Президент став главою держави. Абсолютна більшість європейських держав, до яких ми прагнемо приєднатися, живе в парламентських республіках. Тому ми й пропонуємо: нехай буде парламентська республіка — люди обиратимуть парламент, той формуватиме Кабінет Міністрів і разом нестимуть відповідальність за ситуацію в державі. На нинішньому етапі існує система двовладдя: є парламент, є більшість, яка формує Кабінет Міністрів, але вся вертикаль влади на місцях перебуває в підпорядкуванні Президента. І, по суті, влада парламентської більшості та уряду поширюється лише на Київ, — сказав Адам Мартинюк.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Волевиявлення громадян охоронятимуть 70 тисяч міліціонерів

■ **ВИБОРИ-2007**

Станом на 17 вересня Центральна виборча комісія зареєструвала 880 офіційних спостерігачів від семи країн (88 осіб) та десяти міжнародних організацій (792 особи). Статус офіційних спостерігачів уже одержали представники міжнародних організацій, зокрема: Міжнародна громадська організація сприяння розвитку виборчих технологій «За справедливі вибори», Бюро з демократичних інститутів та прав людини Організації з безпеки і співробітництва в Європі, Національний демократичний інститут міжнародних відносин. Сьогодні на розгляді в ЦВК перебувають документи ще семи міжнародних організацій та шести іноземних держав, повідомляє прес-служба ЦВК.

* * *

Близько 70 тисяч міліціонерів охоронятимуть громадський порядок на виборчих дільницях 30 вересня. Про це сказав виконувач обов'язків міністра внутрішніх справ Михайло Корнієнко, **повідомляє інформагентство «Інтерфакс-Україна».**

Крім того, він зазначив, що спеціальні підрозділи МВС для охорони Центральної виборчої комісії в день виборів будуть залучені лише в разі екстремальної ситуації. Водночас заступник міністра внутрішніх справ Василь Фатхутдінов повідомив, що міліція зафіксувала 70 правопорушень, пов'язаних із виборчим процесом, і порушила шість кримінальних справ.

* * *

Партія регіонів допускає можливість проведення позачергових місцевих виборів після виборів до Верховної Ради. Про це повідомив член партії Віктор Тихонов. Він нагадав, що Президент Віктор Ющенко і його структури вже говорять про можливість проведення позачергових місцевих виборів. «Гадаю, вони наполягатимуть на проведенні виборів до місцевих органів влади навесні, якщо візьмуть більшість у парламенті, а якщо не візьмуть, то першими від цих виборів відмовляться», — вважає депутат. Він також зазначив, що для проведення виборів потрібно внести зміни до законодавства, зокрема повернути мажоритарну систему.

* * *

У Коростишеві Житомирської області правоохоронці затримали двох осіб, які вимагали від агітаторів блоку «КУЧМА» припинити розповсюдження агітаційних матеріалів. «Троє невідомих, схоже напідпитку, вдавшися до погроз, вимагали припинити розповсюдження інформаційних матеріалів виборчого блоку «КУЧМА». Особливе невдоволення в них викликав написзаклик голосувати за Віктора Развадовського — №5 у виборчому списку блоку», — йдеться в заяві прес-служби житомирського обласного штабу виборчого блоку «КУЧМА». Один з агітаторів повідомив про цей інцидент правоохоронним органам. Працівники міліції відреагували на телефонний дзвінок оперативно і затримали двох із трьох правопорушників.

* * *

Арсеній Яценюк, представник першої п'ятірки «НУ—НС» назвав вступ України до СОТ та створення зони вільної торгівлі з ЄС першими зовнішньополітичними завданнями блоку, повідомляє прес-служба «Нашої України». «Одне з найголовніших наших завдань у цьому — економізація зовнішньої політики». «Україні вкрай потрібні нові ринки», — зауважив А. Яценюк. За його словами, цьому сприятиме і участь України в міжнародних економічних організаціях, насамперед це стосується Світової організації торгівлі.

* * *

Депутати 5-го скликання від фракції БЮТ і блоку «Наша Україна» не братимуть участі в засіданні Верховної Ради 20 вересня. Про це повідомили представник БЮТ Михайло Поживанов та заступник керівника виборчого штабу блоку «Наша Україна—Народна самооборона» Микола Оніщук.

* * *

Учора Інститут соціології НАНУ провів семінар-практикум на тему: «Як правильно анализувати дані електоральних досліджень». Семінар мав не навчальний, а, скоріше, просвітницький характер. Водночас участь у ньому брали не теоретики, а практики, зокрема, доктор соціологічних наук, завідувач відділу Інституту соціології Олександр Вишняк. У своїх доповідях науковці-практики торкнулися такого питання — як розрізнити професійні електоральні дослідження від непрофесійних, а також продемонстрували соціологічний аналіз голосування депутатів Верховної Ради IV—V скликань.

Розпочато перерахунок бюлетенів

Робочі групи, створені регіональними організаціями Блоку Литвина, розпочали перерахунок бюлетенів з парламентських виборів 26 березня 2006 року. Відповідно до постанови ЦВК № 885 від 10.03.2006 р. «Про Порядок передавання виборчої та іншої документації виборчих комісій із всеукраїнського та місцевих референдумів на зберігання до архівних установ», погодженої Державним комітетом архівів України, після офіційного опублікування підсумків голосування та результатів виборів виборча документація березневих виборів до Верховної Ради України 2006 р. передана до місцевих державних архівних установ.

Згідно з абзацем третім частини першої статті 10 Закону України «Про інформацію» доступ до архівних фондів є вільним, а за Законом України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» та пунктом 9 наказу Державного комітету архівів України № 16 від 16.03.2001 р. «Про затвердження правил роботи архівних підрозділів органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій» документами архіву користуються, зокрема, громадські організації для вирішення питань політичного розвитку.

На підставі положень законів України «Про інформацію», «Про Національний архівний фонд та архівні установи», «Про вибори народних депутатів України», постанови Центральної виборчої комісії № 885 Блок Литвина в особі своїх регіональних осередків звернувся до місцевих державних архівних установ із заявами про надання дозволу на користування документами архіву —виборчою документацією з виборів народних депутатів України 26 березня 2006 р., зокрема виборчими бюлетенями та контрольними талонами до них.

Джерело походження іноземних інвестицій треба підтверджувати

■ У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

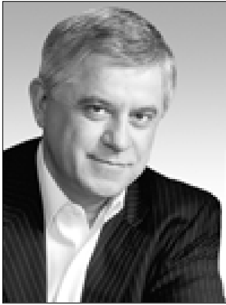
Народні депутати мають намір удосконалити законодавство у сфері іноземного інвестування. Так, у Комітеті з питань економічної політики перебуває на розгляді проект внесення змін до закону про режим іноземного інвестування. Зокрема, ним пропонується врегулювати розбіжності в чинній нормативно-правовій базі стосовно питань ліцензування зовнішньоекономічних операцій, які здійснюються підприємствами з іноземними інвестиціями.

Приміром, четверта стаття закону доповнюється положенням, в якому уточнюється, що «при здійсненні іноземних інвестицій у цінні папери українських емітентів, облік прав власності на такі цінні папери ведеться на підставі договору про відкриття рахунку в цінних паперах, який укладається суб'єктом іноземних інвестицій — власником цінних паперів з обраним ним їх зберігачем відповідно до законодавства України».

Передбачається норма, згідно з якою іноземні інвестиції та інвестиції українських партнерів (крім інвестицій у вигляді цінних паперів), включаючи внески до статутного фонду підприємств, оцінюються в іноземній конвертованій валюті та у валюті України відповідно до законодавства на основі цін на міжнародному або вітчизняному ринку. Вартість іноземних інвестицій у вигляді цінних паперів іноземних емітентів, вважають розробники проекту, має розраховуватися на основі їх офіційних котирувань на фондовій біржі у порядку, встановленому Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням з Міністерством економіки.

Згідно із запропонованим проектом, у державній реєстрації іноземних інвестицій можна відмовити, якщо не подано документів, що підтверджують джерело походження іноземних інвестицій у вигляді іноземної валюти готівкою. До чинного закону також вносяться зміни, які скасовують пільги від обкладання митом підакцизних товарів, що їх ввозять в Україну як внесок іноземного інвестора до статутного фонду підприємств з іноземними інвестиціями, **повідомляє інформаційне управління апарату Верховної Ради.**

Формула національної єдності

За підсумками діяльності уряду, у січні—липні 2007 року продовжилася позитивна динаміка зростання економіки. Приріст обсягів промислового виробництва за січень—липень становив 11,2 відсотка, приріст реального ВВП — 7,7 відсотка. Економічні досягнення підштовхнули зростання соціальних параметрів. У січні—червні нинішнього року, наприклад, проти відповідного періоду 2006-го реальні наявні доходи населення збільшилися на 10,8 відсотка, а середній розмір пенсії підвищився на 21,4 відсотка. Можна наводити ще довгий перелік аналогічних цифр і фактів, які також свідчитимуть про те, що у країні відбуваються реальні позитивні зміни. Однак чи впевнені ми в незворотності цих змін? На жаль, є певні ризики, які добре розуміємо не лише ми, а й ті міжнародні структури, що дуже прискіпливо відслідковують соціально-економічну ситуацію в Україні.

Так, всесвітній економічний форум (ВЕФ) визначив рейтинг конкурентоспроможності України і зробив не дуже оптимістичні висновки. Серед 125 країн нам відвели загальне 78-ме місце, що значно гірше, ніж минулого року. Експерти пояснюють ситуацію низькою якістю діяльності державних і суспільних інститутів, незадовільним рівнем взаємодії законодавчої та виконавчої гілок влади.

Щорічний звіт Doing Business, оприлюднений Світовим банком і МФК, підбив підсумки дослідження «ступеня простоти ведення бізнесу» в 175 країнах світу. Рейтинг враховував тимчасові та фінансові витрати, які потрібні для створення компанії, вартість її діяльності, обсяг податкового пресу, а також вартість ліквідації компанії. Україна посіла 128-ме місце.

(Закінчення на 5-й стор.).

Чому розкошують монополісти

На черговій прес-конференції голова правління Тендерної палати **Володимир Лаба (на знімку)** порушив актуальну тему: зловживання природними монополіями під час здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти. За його словами, ТПУ, проаналізувавши діяльність підприємств, що є природними монополістами, виявила цілу низку грубих порушень вимог чинного законодавства. Конвертовані у цифри, вони вражають більш ніж солідною сумою — понад 2,4 мільярда гривень.

Сьогодні, зазначає пан Лаба, спостерігається стійка системна тенденція нехтування норм Закону «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти», зокрема, проводяться фіктивні тендери і закупівлі за високими цінами, на ринок просуваються «свої» фірми, що призводить до закономірного підвищення ціни тендерної пропозиції на десять-тридцять відсотків і, відповідно, до зростання собівартості товарів, робіт та послуг на десять-п'ятнадцять відсотків.

(Закінчення на 14-й стор.).

■ ФОТОФАКТ

Фото Петра МЕЛЬНИКА.

З нагоди Дня працівників цивільного захисту Віктор Федорчак, начальник головного управління МНС України в Кіровоградській області, разом з теплими словами отримав ікону Ісуса Христа з рук настоятеля Кіровоградського Свято-Різдва Пресвятої Богородиці кафедрального собору протоієрея Андрія Сташишина.

КС працює над списками виборців

Конституційний Суд за два тижні до виборів розпочав розгляд справи за поданням Президента України щодо неконституційності положень частин 9, 10, 18 статті 102^{3} Закону України «Про вибори народних депутатів України». А ось подання народних депутатів про конституційність указу Президента про дострокове припинення повноважень Верховної Ради, яке, гадаємо, варто було розглянути першим, ще вивчається, про можливу дату початку його розгляду дізнатися у прес-службі КС не вдалося.

У згаданому поданні Президента мова йде про виключення зі списків виборців звичайної виборчої дільниці відповідною дільничною виборчою комісією осіб, які за відомостями, що подаються органами державної прикордонної служби за три дні до виборів до окружних виборчих комісій, фактично перетнули Державний кордон України і на момент подання відомостей немає даних про їх повернення на територію України. На думку Президента України, вказані положення запроваджують додаткову підставу виключення виборців зі списку, що позбавляє громадян України можливості взяти участь у голосуванні в день позачергових виборів народних депутатів України. При цьому, зазначається у поданні, ці правила застосовуються лише під час позачергових виборів, а вже на чергових не діють. Отже, чи вдасться проголосувати в день виборів громадянам, відомостей про повернення в Україну яких не буде, тепер залежить від КС.

Крім цього, на сьогодні КС заплановано розгляд подання народних депутатів знову-таки стосовно закону про вибори народних депутатів з питання списків виборців та відкріпних посвідчень. Клопотання про об'єднання цих двох справ КС учора не задовольнив.

Богдан ЛАВРЕНЮК.

■ САМОВРЯДУВАННЯ

Оцінку сільському голові поставлять на референдумі

Депутати Гіркополонківської сільської ради Луцького району на позачерговій сесії прийняли рішення 30 вересня, в день дочасних виборів до Верховної Ради України, провести й місцевий референдум із питанням про дострокове припинення повноважень сільського голови.

До такого рішучого кроку депутатів змусили протиправні дії, вчинені, на їхню думку, сільським головою Миколою Синюком. Він одноосібно видав приватному підприємству «Ніксервіс» дозвіл на підготовку матеріалів для виділення в оренду 22,44 гектара земель для будівництва оптового ринку сільгосппродукції. Депутати не згодні з рішенням сесії сільської ради від 18 серпня 2006 року, яка затвердила матеріали погодження місця розташування об'єкта та надала дозвіл на розробку проекта землеустрою для відведення земельної ділянки ПП «Ніксервіс». За прийняття такого рішення тоді проголосували дев'ять, проти — шість депутатів. Оскільки в сільській раді двадцять депутатів, ще одним голосом наділений сільський голова, то рішення було б правочинним, якби його підтримали 11 чоловік. Дії Миколи Синюка депутати сільської ради оскаржили. За цим фактом прокуратура району порушила кримінальну справу, виявивши ще й факти одноосібного встановлення сільським головою собі премій і надбавок.

Обурило депутатів і те, що приватне підприємство «Ніксервіс», маючи на руках два фальсифіковані документи, звернулося до Господарського суду області і відсудило у громади 22,44 гектара землі. Рішенням суду від 26 липня 2007 року сільську раду зобов'язано укласти договір оренди на 48 років.

— Сільський голова, котрий був присутній на цьому судовому засіданні, не повідомив суд, що рішення, які оспорює «Ніксервіс», є фальсифікованими. То чиї інтереси він тоді відстоював: своїх виборців чи бізнесмена? — запитують депутати, звертаючись у відкритому листі до громадськості області.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Винагорода ініціативним

За результатами конкурсу на кращий проект розвитку територій 25 територіальних громад Вінницької області отримали грошову підтримку з обласного бюджету на загальну суму понад 600 тисяч гривень.

— Особливість змагання місцевих рад у тому, що перемогу в ньому можна здобути на умовах співфінансування, — зауважив голова Вінницької облради **Григорій Заболотний (на знімку).** — Обласна влада готова фінансово підтримати той проект, на який половину коштів виділяє та чи інша територіальна громада. Допомагати можна і потрібно тому, хто сам щось робить, а не ходить із простягнутою рукою: «Дайте грошей!» Ця споживацька позиція має канути в Лету. Бо вона заважає громаді розкритися, продемонструвати свої можливості. Ми можемо частково змінити частку внесків, взявши на себе їх більшу частину, але фінансова участь громади — обов'язкова.

Від 18 тисяч до 40 тисяч гривень отримає кожна із 25 територіальних громад, чиї проекти конкурсна комісія визнала найбільш вдалими. Зокрема, 40 тисяч гривень обласних коштів використають у прикордонному місті Могилів-Подільський для реконструкції освітлення вулиць на гірських масивах.

Територіальна громада села Біляни Чернівецького району з участю депутата облради Анатолія Ольчедаївського, місцевого жителя, керівника фермерського господарства, має намір відродити історичні традиції свого населеного пункту. Але спочатку треба реконструювати приміщення сільського будинку культури, щоб він став центром організації всіх культурно-мистецьких заходів. Тут зберігатимуть давні речі, що нагадуватимуть наступним поколінням про побут і традиції минулого...

Для приміського селища Стрижавка з його десятитисячним населенням актуальною є проблема поводження з твердими побутовими відходами. Як саме бачиться громаді її розв'язання, відображено в ще одному проекті-переможці, на який з обласного бюджету буде надано 18 тисяч гривень.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

■ ОФІЦІЙНО

У зв'язку з виключенням із списків вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів народного депутата України Ружицького А. М.:

Лук'яненка Володимира Васильовича (номер посвідчення 378/12),

Пшеничного Юрія Івановича (номер посвідчення 378/18).

Управління кадрів.

ПЕРЕДВИБОРНА ПРОГРАМА ПАРТІЇ ЗЕЛЕНИХ УКРАЇНИ

ПЗУ виступає за ефективну природоохоронну політику та демократичний шлях розвитку країни.

1. СТАЛИЙ РОЗВИТОК — ІДЕОЛОГІЯ ПЗУ

Партія Зелених України вважає, що існуюча система влади в Україні є неефективною та не відповідає національним інтересам суспільства. Працюючи в умовах перманентної політичної кризи і розколу країни на Схід-Захід, партії, які борються за владу, ігнорують болючі проблеми сьогодення. Так звана політична еліта відволікає увагу виборців на другорядні питання, які не належать до числа головних пріоритетів суспільства.

Серед основних, фундаментальних проблем розвитку України є:

1. Прогресуюча деградація довкілля, різке погіршення якості повітря, питної води та грунту;

2. Демографічна криза в Україні, що загрожує втратою національного генофонду;

3. Відсутність національної стратегії енергетичної безпеки: з урахуванням екологічно чистих енерготехнологій та використанням відновлюваної енергетики;

4. Зростання кількості техногенних катастроф унаслідок відпрацювання ресурсу існуючої індустріальної інфраструктури;

5. Застаріла, неефективна система охорони здоров'я в Україні, яка вимагає термінового реформування;

6. Кліматичні зміни, які несуть серйозні небезпеки як для України, так і для всього світу.

Для вирішення цих та інших болючих проблем Партія Зелених України пропонує суспільству і державі негайний перехід на шлях сталого розвитку. Це платформа партії, яка передбачає гармонійне співіснування економічних, екологічних та соціальних інтересів.

2. ПАРТІЯ ЗЕЛЕНИХ УКРАЇНИ — ЗАХИСНИК ІНТЕРЕСІВ ЛЮДИНИ

Україна знаходиться у стані серйозної демографічної кризи. Відірвана від інтересів народу політика призвела до вимирання та деградації нації. ПЗУ гостро переймається катастрофічною демографічною ситуацією в країні внаслідок недостатньої народжуваності населення, яка не перекриває показники смертності особливо серед чоловіків продуктивного віку.

ПЗУ буде ініціювати та брати активну участь у розробці законодавчих актів та інших практичних дій, які зможуть створити ефективну систему охорони здоров'я, що поєднає елементи надання безкоштовних послуг населенню, страхової та приватної медицини.

ПЗУ розроблятиме програми щодо боротьби з епідеміями, зменшенням споживання наркотичних засобів, алкоголю та тютюнових виробів. У системі охорони здоров'я головними напрямами повинні стати профілактична спрямованість та диспансеризація населення, особливо сільських мешканців.

Ми за втілення державної програми розвитку української молоді. Ми хочемо побудувати справедливе суспільство, яке робить свій вагомий внесок у розвиток світового співтовариства, не експлуатуючи та не пригноблюючи людей і природу.

3. ПЗУ — ІНСТИТУЦІЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

ПЗУ сприяє становленню справжнього громадянського суспільства в Україні, в якому значну роль відіграватимуть неурядові організації — добровільні об'єднання громадян, орієнтовані на досягнення певних цілей — захисту людини, довкілля, культурни та моральних цінностей.

ПЗУ виступає за розширення діалогу держави з громадянами, за більшу участь суспільства у вирішенні всіх питань розвитку країни. Ми підтримуємо розвиток прямої демократії шляхом широкого проведення референдумів на локальному, регіональному та загальнонаціональному рівні при вирішенні нагальних проблем суспільства.

ПЗУ відстоює децентралізацію влади України, проведення адміністративно-територіальної реформи, скорочення зайвих бюрократичних управлінських ланок, встановлення справжнього місцевого самоврядування. Уся розбудова влади повинна йти знизу догори і слугувати людині.

4. ПЗУ І ДЕРЖАВА

Наше відношення до держави є відношенням до демократичної республіки, в якій громадяни спільно формують загальне державно-правове утворення. Політика має бути прозорою. Дії влади мають регламентуватися виключно Конституцією та законами.

ПЗУ виступає за скликання Конституційної Асамблеї (КА) з метою розробки проекту нової Конституції та підготовки додаткової нормативної бази, необхідної для реалізації конституційних положень. КА повинна стати місцем пошуку компромісу між політичними партіями і українським суспільством. ПЗУ ініціює включення до нового тексту Конституції положень про сталий розвиток як державну стратегію та окремого положення про євроінтеграцію.

5. ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА

У зовнішній політиці Україна повинна виступати невід'ємним та рівноправним членом європейського співтовариства. Зміцнення взаємовигідного співробітництва з Європейським Союзом, Росією, США та Китаєм, а також з усіма сусідніми країнами має бути пріоритетом зовнішньої політики України. Захист середовища існування нації — пріоритет ПЗУ.

Нашим баченням є формування нового міжнародного порядку, який грунтується на основі захисту прав людини, соціального розвитку, демократії, миру та свободи. ПЗУ виступає проти гегемонії якогось регіону світу чи групи держав над іншими. Ми виступаємо за міжнародну спільноту відкритих для світу демократій. Україна як невід'ємна частина Європи повинна увійти до складу Європейського Союзу.

Партія Зелених України підтримуватиме мільйони українців, що проживають за її межами. Забезпечивши високий рівень життя в Україні, ми підвищимо і рівень людського потенціалу в державі.

Партія Зелених України виступає за повноцінну реалізацію прав та свобод громадян. При цьому слід гарантувати статус судочинства як рівноцінної третьої гілки державної влади. Незалежність суддів і слідча робота не має піддаватись впливу виконавчої чи законодавчої влади.

6. ЛИШЕ ЕКОЛОГІЧНО ДОЦІЛЬНЕ Є ЕКОНОМІЧНО ВИГІДНИМ

Для ПЗУ найважливішим є збереження природних основ життя, які через хижацьке промислове використання та надмірне споживання ресурсів знаходяться під загрозою. Сталий розвиток є доконечним виміром модернізації нашого суспільства.

Ми — за законодавче закріплення в Україні європейських стандартів якості довкілля та впровадження системи моніторингу задля їх дотримання. Партія Зелених України — за встановлення дієвої системи контролю за небезпечними об'єктами та ефективний правовий захист екологічних прав людини. Ми виступаємо за збільшення площі природоохоронних територій.

7. ЩО ПРОПОНУЄ ПАРТІЯ ЗЕЛЕНИХ УКРАЇНИ СУСПІЛЬСТВУ

Незалежно від результатів виборів ПЗУ буде послідовно, на всіх рівнях боротися за втілення в життя фундаментальних принципів захисту людини, суспільства від хижацької практики й дикого капіталізму, що ламає всі закони природи і моралі, бездумно знищує цінні ресурси, які ми зобов'язані передати нашим дітям і онукам.

1. ПЗУ розробить державну стратегію сталого розвитку України;

2. ПЗУ пропонує законодавчі ініціативи, мета яких — прийняття пакета "зелених" законів, спрямованих на захист людини і довкілля, на заохочення екологічного бізнесу і туризму, виробництво екологічно чистих продуктів харчування та контроль над поводженням з генетично зміненими організмами;

3. ПЗУ пропонує конкретні заходи з реформування системи охорони здоров'я з метою поліпшення її ефективності й доступності для населення та братиме участь у розробці програми зменшення смертності населення продуктивного віку, в покращенні демографічних показників;

4. ПЗУ, при проходженні в парламент, створить сприятливі умови для великого, середнього та малого бізнесу у справі боротьби зі зростаючою деградацією довкілля;

5. ПЗУ докладе всіх зусиль для поліпшення екологічної ситуації на місцях (програми покращення якості повітря, води, грунту). Ліквідація наслідків Чорнобильської катастрофи лишається одним з головних пріоритетів діяльності ПЗУ;

6. ПЗУ запровадить механізм стимулювання та впровадження програм з відновлюваних джерел енергії та енергозбереження;

7. ПЗУ створить програму боротьби з наслідками змін клімату в Україні.

8. ПЗУ зобов'язується лобіювати законодавчі акти про грошову компенсацію громадянам у випадках їх захворювання внаслідок електромагнітного впливу, хімічного та іншого забруднення довкілля.

ПЗУ — це партія розуму, дії, життя та любові. Нашим завданням є очищення України від сміття й токсичних відходів, від брехні й корупції, від беззаконня й свавільної влади грошей. Наш шлях — у майбутнє!

■ У НОМЕР

Операційний блок допоможе оздоровити вдвічі більше людей

Одеса. В обласній клінічній лікарні відкрито сучасний операційний блок ортопедо-травматологічного відділення. На його будівництво й обладнання витрачено два мільйони гривень. 600 тисяч гривень на обладнання надійшло з обласного бюджету, інші кошти надали меценати і добродійники.

— У відділенні проводиться до півтори тисяч операцій щорічно, — каже головний лікар обласної лікарні Сергій Калинчук. — Тепер пропускна спроможність відділення зросте удвічі.

Сучасна апаратура, змонтована в операційній, дасть змогу робити операції з імплантації будь-яких суглобів і будь-якого рівня складності. Нова операційна має третій ступінь очищення повітря, обладнана телекомунікаційними системами в режимі он-лайн, що дає змогу обговорювати хід операцій.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Легалізувались і стали офіційно найманими

Луганська область. Майже на 310 мільйонів гривень, або на 48 відсотків проти рівня минулого року, зросли надходження податку з доходів фізичних осіб Луганської області. Це стало можливо, між іншим, завдяки розвитку партнерських відносин податкової служби регіону з підприємствами в питанні збільшення сум добровільної сплати податку, а також підвищення заробітку найманим робітникам та легалізації праці неоформлених громадян. Зокрема, під час перевірки 1338 суб'єктів господарювання порушення законодавства з виплати зарплати встановлено в дев'яти з десяти перевірок. Факти виплати доходів у «конвертах» та ведення подвійної бухгалтерії виявлено кожною четвертою перевіркою. В результаті до бюджету донараховано 8,8 мільйона гривень податку, легалізовано працю понад 3 200 громадян, які отримали статус офіційно найманих робітників.

Алла АНТІПОВА.

■ ПРАЦЯ І КАПІТАЛ

Металургам — нові технології

Практично за принципом замкнутого циклу працює фасонно-сталеливарний цех, де впроваджено технологію виготовлення круглих шлакових чаш, що так необхідні основним виробництвам підприємства ВАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг».

— Колись ми закуповували це устаткування на стороні. Тепер, завдяки виплавці чаш шлаковоза на місці, збільшується оперативність роботи мартенівського і конверторного цехів, для яких вони призначені, і, що, на мій погляд, дуже важливо, підвищується якість самої чаші, — підкреслив Валерій Мовчан, заступник начальника цеху — головний інженер управління головного механіка підприємства. — Я вже не кажу про економію засобів, яку зумовлює відмова від купівлі необхідного нам устаткування.

За твердженням експертів-виробничників, шлакові чаші власного виробництва будуть на 30 — 40 відсотків міцніші і стійкіші, ніж ті що закупають у підрядчика. Тому що, з огляду на всі нюанси виробничого циклу свого підприємства, фахівці фасонно-сталеливарного цеху самі вибирають марку сталі, з якої будуть виготовлені ці чаші.

— Раніше чаші виходили з ладу через півроку, а з 63 овальних, які ми виготовили за півтора року, на сьогоднішній день лише дві були проблемні, — пояснює Станіслав Цаплюк, в. о. бригадира бригади з формування чаш шлаковоза цеху.

Створюючи новий виробничий цикл з виготовлення шлакових чаш, керівництво ВАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» у черговий раз підтверджує виконання тих пунктів інвестзобов'язань за договором купівлі-продажу акцій ВАТ «Криворіжсталь», де обумовлюється впровадження нових технологій у виробництво. До речі, за результатами перевірки Фондом держмайна України виконання інвестиційних зобов'язань, відзначено, що з ними впорались у повному обсязі. У найближчі чотири роки на підприємстві планується впровадити інвестиційну програму на суму 2 млрд. доларів, спрямовану на модернізацію технологічних процесів. Буде виведено з експлуатації застаріле мартенівське виробництво і замінене конверторним з машинами безперервного розливання сталі, а також буде побудований листопрокатний стан. У найближчих планах — закриття екологічно неблагополучної аглофабрики і будівництво нового аглозбагачувального комплексу з поліпшеними технологічними параметрами.

— Ми виконуємо навіть ті пункти, що не були передбачені договором купівлі-продажу: допомога лікувальним установам Кривого Рога, навчальним закладам, спортивно-юнацьким школам, сільському Криворіжжю, Криворізько-Нікопольській єпархії і т. п., тому що ми хочемо, щоб було добре робітникам, які живуть і трудяться у цьому місті, — заявив нещодавно генеральний директор ВАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» Нарендра Чодері. — І будемо робити для цього все від нас залежне, тому що ми є соціально орієнтованою компанією зі світовими ім'ям і досвідом...

З офіційних даних відомо, що на даний момент заробітна плата на цьому підприємстві — найвища в галузі й одна з найвищих в Україні. Якщо 2005 року, до реприватизації «Криворіжсталі», середня заробітна плата становила півтори тисячі гривень, то на сьогоднішній день — 2 600. Відрахування в бюджети різних рівнів істотно зросли. Наприклад, податок на прибуток у 2006 році становив 1,1 млрд. гривень, це майже на 54 відсотки більше, ніж у 2005-му. А відрахування в міський бюджет Кривого Рогу — понад 231 млн. гривень, це на 6,5 відсотка більше; в державні цільові фонди вони торік становили майже 500 млн. гривень, що на 20 відсотків більше, ніж у 2005 році.

Керівництво ВАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» упевнено, що показники 2007 року будуть ще вищі, й тому технологічне відновлення стане головною складових цих успіхів.

Михайло СКОРИК.

Кривий Ріг Дніпропетровської області.

ПЕРЕДВИБОРНА ПРОГРАМА

Виборчого блоку політичних партій "КУЧМА" (Конституція — Україна — Честь — Мир — Антифашизм) — Виборчий блок політичних партій Партії "Союз", політичної партії "Всеукраїнське об'єднання "Центр"

Ми, політичні партії України "Союз", "Всеукраїнське об'єднання "Центр" є політичним об'єднанням, що ставить перед собою завдання відстоювати мир, добробут та єдність народу України.

Ми закликаємо всіх громадян України:

ЗА КОНСТИТУЦІЮ, ЗА УКРАЇНУ, ЗА ЧЕСТЬ, ЗА МИР, ЗА АНТИФАШИЗМ!

Ми беремо участь у виборах до Верховної Ради України і домагатимемося:

- Розв'язання політичної кризи конституційним шляхом.

- Повернення Верховній Раді України її основної, законотворчої функції. Парламент має ухвалювати закони, Уряд — їх виконувати. Ми виступаємо за відновлення балансу відносин між гілками влади та неухильне дотримання Конституції та законів України.

- Новий склад Уряду повинен формуватися не за партійно-квотним принципом, а стати командою професіоналів, спроможних дати відповідь на виклик Україні, розв'язати завдання із економічного та суспільно-політичного розвитку країни. Дамо дорогу професіоналам та фахівцям, незалежно від їх партійної приналежності.

- Верховна Рада має повернути собі функцію представницького органу громадян, взяти відповідальність за розвиток України, її поступ шляхом народовладдя та процвітання.

- Конституція — це живий організм, її здоров'я — це здоров'я держави. Зобов'язуємося берегти Конституцію!

- Все, що не заборонено громадянам законом — дозволено! Органи влади повинні жити виключно за законом.

- Ми переконані: Україна має стати парламентською республікою з сильною вертикаллю виконавчої влади.

- Ми зобов'язані передати Україну нашим нащадкам в тих кордонах, які отримали від наших батьків.

- Український закон із решета стане бронею — ми це гарантуємо!

- Закон є однаковим для всіх громадян України без виключення!

- Скасувати систему виборів за закритими партійними списками, депутат повинен служити виборцям, а не партійним бонзам.

- Ми підтримуємо скасування депутатської недоторканності!

- Честь та гідність стануть основою життя в Україні.

- Податки будуть прозорими та чесними. Ми перебудуємо податкову систему в інтересах людини!

- Піраміда фінансування державних витрат буде перевернута. Міста та села не стоятимуть на колінах, випрошуючи крихти із держбюджету. Переважна частина зібраних податків залишиться на місцях.

- Ми переконані: сильний місцевий бюджет — кращий захист від корупції!

- Корупцію буде знищено разом з ліквідацією неефективних міністерств.

- Всі державні закупівлі мають здійснюватися шляхом відкритих тендерів під громадським контролем.

- Кожен отримає гідну медичну допомогу та сучасну освіту за місцем проживання. Ми запропонуємо Державну програму по боротьбі зі СНІДом, наркоманією, туберкульозом.

- Ми вимагаємо ввести за розповсюдження наркотиків вищу міру покарання.

- Пенсіонери та бюджетники нарешті зможуть жити, а не виживати!

- Україна пишатиметься своїми шляхами.

- Ми відновимо потужність українського ВПК, машинобудування, авіабудування та суднобудування.

- Україна буде енергетичною наддержавою! Ми здатні самостійно забезпечити себе нафтою і газом.

- Українські ракети стануть символом освоєння космосу у XXI столітті!

- Захистимо право українського селянина на земельну власність.

- Ми проти націоналізму та шовінізму, ми — за багатонаціональну єдину та неподільну Україну!

- Ми за рівні права та свободи громадян України, незалежно від їх національної, релігійної, партійної приналежності.

- Дамо рішучу відсіч проявам фашизму, расизму та ксенофобії, поставимо екстремістів та радикалів поза законом.

- Ми за рівні права розвитку української, російської та інших мов спілкування громадян України.

- Ми за прагматичну зовнішню політику та дипломатію українських інтересів!

- Нейтральний — не означає слабкий. Україна була, є і буде мостом, а не кордоном між Заходом і Сходом!

- Професійна армія дозволяє не обирати між різними військово-політичними блоками.

- Вісь Москва — Київ — Берлін буде становим хребтом нової Європи!

Наша першочергова мета — здійснення соціально орієнтованої конституційної реформи. Буде посилено захист прав та свобод громадян, закладено підвалини громадянського суспільства, відновлено рівність всіх громадян перед законом.

Ми, представники політичних партій, які увійшли до Виборчого блоку політичних партій "КУЧМА" (Конституція — Україна — Честь — Мир — Антифашизм), заявляємо: головна мета нашого об'єднання — відновлення довіри громадян до держави!

Голова Партії "Союз"
МИРИМСЬКИЙ Л.Ю.
Голова політичної партії "Всеукраїнське об'єднання "Центр"
ГОЛОВКО В.І.

Формула національної єдності

(Початок на 3-й стор.).

Експерти впевнені: позачергові вибори негативно впливають на бюджетну дисципліну, процес приватизації, реалізацію важливих структурних реформ — чинники, що підтримують довгострокові перспективи зростання. Лише активне реформування, встановлення зрозумілих і прозорих правил ведення бізнесу, лібералізація і модернізація економічного законодавства приведуть до якісних змін. У звіті підкреслюється, що реформи мають зменшити податковий тягар, який лежить на всіх компаніях — малих і великих, місцевих і зарубіжних, міських і сільських. Але такі дії, вважають фахівці, потребують неабиякого рівня консолідації гілок влади, їхнього порозуміння з суспільством.

Залишимо довгострокові перспективи, поговоримо про короткострокові. У середині вересня уряд відповідно до вимог чинного законодавства подає до парламенту проект бюджету на наступний рік. Для його розробки було задіяно програмно-цільові методи, стратегічні підходи, в його основі — програма соціально-економічного розвитку країни на 2008 рік, стрижнем якої є активна інноваційно-інвестиційна політика. Все це мало б значно підвищити якість і ефективність бюджету, якщо б не одне «але» — він базується на занадто застарілій фіскальній податковій базі. Новий Податковий кодекс, над змістом якого досить активно працювали експерти і ділова спільнота (у текст увійшло близько 80 пропозицій промисловців і підприємців), мав бути ухвалений парламентом ще в липні. Але його не прийняли, бо парламент в Україні півроку не працює!

Вважаю, що вчасно не зроблений крок вперед насправді є кроком назад. Скільки таких кроків лише останнім часом нарахували нам рейтингові агенції? Може, варто дослухатися? Але для чого, в країні — вибори! Державу накрила хвиля передвиборного популізму: підвищимо пенсії, зарплати, соціальні пільги, знизимо ціни на продукти і пальне, реформуємо армію. Змагання обіцянок набирає обертів, але що стоїть за цим насправді? Залишається згадувати відомого Козьму Пруткова: «Скільки разів не кажи слово «халва», у роті солодко не стане».

Проте за своєю природою вибори є найважливішим майданчиком для обговорення майбутнього шляху розвитку країни, полем для конструктивних і плідних дискусій. Вважаю, що не політичні технології та неосяжні виборчі бюджети, а програми і стратегії мають реально змагатися напередодні виборів. Блоки і партії мають усі можливості адекватно поінформувати людей про свої плани, довести їх реальність та отримати відповідь у вигляді кількості голосів під час виборів. На часі — припинити порожні обіцянки та відвертий популізм, поглибити суспільну дискусію заради відпрацювання зрозумілої та дієвої стратегії суспільно-економічного розвитку.

Активна полеміка навколо моєї книжки «Український прорив» свідчить насамперед про те, що ідея прискореного розвитку оволоділа не лише промислово-підприємницькими колами, а й політичними силами, широкими масами. Лишилося тільки спільними зусиллями втілити цю ідею в життя, адже «Український прорив» — це реальний варіант національної ідеї, яка має об'єднати всіх, незалежно від політичних поглядів. Питання необхідності прискореного розвитку країни нині, в умовах зростання конкуренції на світових ринках, інтеграції України у світовий економічний та політичний простір, стало навіть більш актуальним, ніж 2004 року, коли і було розроблено цю концепцію.

Усі ринково розвинені країни створюють спеціальні регуляторні умови для розвитку особливо значущих для себе високоефективних видів економічної діяльності, які успішно здійснюються завдяки національним конкурентним перевагам. У нас це такі перспективні галузі, як космічна техніка, авіапромисловість, біотехнології, ВПК тощо. Для того, щоб оптимально використати унікальний геостратегічний і природний потенціал України, сюди варто зарахувати також агропромисловий комплекс, транспортну інфраструктуру, гірничо-металургійний комплекс і рекреаційні ресурси.

Зрозуміло, що це зазвичай експортно орієнтовані види підприємництва, і саме цей вектор економічного розвитку найбільше приваблює інвесторів. Так, загальний обсяг прямих іноземних інвестицій в Україну станом на липень 2007 року сягнув 24171,8 мільйона доларів США, що становить 111,8 відсотка до обсягів інвестицій на початок року та 518,6 долара на одного жителя країни. Ще п'ять років тому цей показник був майже вчетверо менший.

Серед найважливіших положень стратегії прискореного розвитку — зниження кредитних ставок за рахунок механізмів рефінансування, кредитування пріоритетних інвестиційних та інноваційних проектів, застосування справді ефективних стимулів повернення тіньових капіталів.

Потрібно змінити стратегію і тактику приватизації — спрямовувати, зокрема, надходження від приватизації на структурну перебудову економіки і на технічне та технологічне оновлення підприємств. Україна має розвиватися, обравши за основу науково обґрунтовані засоби, за рахунок цілеспрямованої інноваційно-інвестиційної політики.

Не хитання з боку в бік, не термінове гасіння «пожеж», а системна, консолідована, послідовна робота створила сучасних лідерів у тих чи інших секторах світової економіки, які протягом останніх десятиріч фактично диктують правила гри. До рецепта успіху додамо здатність відкинути все зайве, політично забарвлене і об'єднатися навколо завдань національної значущості, з особливою увагою до розвитку національних конкурентних переваг.

Україна, економіка якої розвивається на тлі запеклої політичної боротьби, передусім потребує консолідації взаємин держави, політичних лідерів та громадянського суспільства, а також розробки стратегії ефективної співпраці названих сторін. Для того, щоб не допустити стагнації економіки, дуже важливо в стислі терміни вийти на відповідальний, конструктивний, високопрофесійний рівень взаємин: президент — новообраний парламент — майбутній коаліційний уряд.

Отакі, коротко кажучи, головні засади створення умов для сталого зростання валового внутрішнього продукту. Рухаючись саме таким шляхом, багато країн досягли вагомих успіхів. Але, мабуть, найпереконливішим може стати тут приклад із новітньої історії США. Коли у 1986 році Америка зіткнулася із найсерйознішими соціально-економічними викликами від часів Другої світової війни — велетенський внутрішній і зовнішній борг, втрата лідерства у світових технологіях, на зовнішніх ринках тощо. Саме тоді кілька десятків провідних підприємців, фінансистів, учених, парламентаріїв, представників громадянського суспільства утворили раду, яка висунула ідею національної конкурентоспроможності на передній план суспільної думки. І сьогодні — це потужне партнерство приватного, публічного сектору і громадянського суспільства, яке значною мірою формує і корегує стратегію довгострокової конкурентоспроможності та поточні пріоритети американської адміністрації. Водночас особливо підкреслю, що незалежно від того, який політичний колір адміністрація має. Але найголовніший чинник успіху полягає в тому, що концепція опанувала всіма верствами американського суспільства і отримала загальнонаціональну підтримку.

Здоровий глузд, одвіку притаманний українському народові, досвід країн, які саме через об'єднання зусиль всього без винятку суспільства створили міцне підґрунтя високих досягнень, нарешті, просто інстинкт самозбереження підказують: руйнівна філософія протистояння та конфронтації має бути якнайшвидше змінена на протилежну — консолідації. Всі умови, підстави і потрібну для соціально-економічних перетворень структуру в державі створено. А оскільки будь-яка країна тримається на економіці, то формула успіху дуже проста: влада і бізнес приречені бути надійними партнерами.

Анатолій КІНАХ,
президент Українського союзу промисловців і підприємців.

НОВИНИ
СЕРЕДА, 19 ВЕРЕСНЯ 2007 ■ № 167 (4167)

21—22 вересня на Міжнародному симпозіумі у Києві фахівці з України та Польщі обміняються досвідом лікування та профілактики алко- і наркозалежностей.

Дніпродзержинськ отримає 42 млн. грн. із резервного фонду Кабінету Міністрів на боротьбу зі зсувами *(Укрінформ)*

■ У НОМЕР

Солдатів годували неякісною їжею

Чернівецька область. Співробітники Чернівецької СЕС після обстеження харчоблоку трьохсотого механізованого полку встановили, що майже всі продукти, які згодовували воякам, непридатні для вживання. Не чекаючи реакції Міноборони та місцевих військовиків, чернівецька обласна влада взялася виправляти ситуацію. Голова ОДА Володимир Куліш вважає, що основною причиною є хибна практика центральних органів військового управління, коли продукти закуповувати не за місцем дислокації військових частин. Встановлено, що, згідно з угодою, харчі піхотинцям постачало СТОВ «Деркачі» із села Іляшівка Хмельницької області. Возили їх на відстань 250 кілометрів. До того ж медики стверджують, що продукти були низької якості. Область готова рекомендувати десятки місцевих господарств, здатних забезпечити якісною продукцією. Щоправда, якою буде реакція Міністерства оборони на буковинську пропозицію, невідомо.

Сергій СУЛИМА.

Луганчанка стала кращою на конкурсі краси

Луганськ. На загальнонаціональному конкурсі краси серед студентів луганчанка Олена Даценко **(на знімку)** стала переможницею. Дівчина навчається у Східноукраїнському національному університеті ім. Володимира Даля за спеціальністю «Документознавство та інформаційна діяльність» і в майбутньому планує стати хорошим фахівцем.

Алла АНТІПОВА.

Фото надане прес-службою Східноукраїнського університету.

■ СПОРТ

Дисципліна, професіоналізм, ідеї і стратегії…

Позавчора президент ФК «Динамо» (Київ) Ігор Суркіс зустрівся з журналістами. У нього будо досить цікаве повідомлення.

— Я хотів би відрекомендувати вам нашого генерального директора клубу. Раніше в нас такої посади і не було. Це — Реваз Чохонелідзе. Півтора року я вів переговори з «Міланом» і самим Ревазом про його перехід на роботу до «Динамо». Скажу чесно, мене не задовольняла ситуація у клубі, пов'язана з селекційною службою і усім менеджментом, що працює на команду. Клубові конче потрібна людина, котра відповідатиме за всі процеси, пов'язані з футболом.

Реваз працював у знаменитому «Мілані», починаючи із селекціонера по Східній Європі й закінчуючи посадою в керівництві клубу, був правою рукою Галліані, знає, як домагатися великих перемог. Уперше я зустрівся з паном Чохонелідзе, коли той приїжджав до нас і цікавився Андрієм Шевченком. Уже тоді на мене справив враження професіоналізм, з яким він ставився до цього питання. Він був у Києві разів із п'ять, щоб подивитися на Шевченка. І тільки після нього приїжджав Адріано Галліані.

Скажу відверто, я не відстежував кар'єру Реваза, більше спостерігав за ростом Шевченка. Однак, приїжджаючи на матчі «Мілана» в Лізі чемпіонів, я бачив, як Реваз піднімається службовими сходинками, як до його думки прислухаються у клубі. Лише те, що він представляв команду на міжнародних змаганнях, був керівником делегації, свідчить багато про що.

У нас чудова структура, але потрібно йти вперед. Ми прищеплюємо західний менталітет, здійснюємо перебудову, але не рубаємо з плеча. Я ж не сказав, що Реваз іде на посаду віце-президента клубу замість Сабо або на місце Буряка! Я хочу, щоб було створено колектив, який працюватиме на нашу головну команду. Маємо красиво вибудувану споруду — перша команда, дитяча школа тощо. Але в нас кожний може філософствувати, як він хоче. Так не повинно бути! У великому клубі мусить бути команда, і ми маємо всі разом іти до мети, котру поставили перед собою.

Тривалі бесіди з Чохонелідзе переконали мене, що вибір зроблено цілком правильний. Проте я його попередив, що зіштовхнеться з певними проблемами. Комусь він не сподобається, хтось заважатиме, але з моєю допомогою ми зробимо так, що ніхто не перешкоджатиме генеральному директору. Я попереджаю всіх, що від сьогодні повинен працювати колектив, команда на наше головне завдання — щоб «Динамо» Київ перемагало.

Сам новий генеральний директор ФК «Динамо» (Київ) на запитання, які перші три нововведення він запроваджуватиме у клубі, відповів так:

— Дисципліна, професіоналізм, ідеї і стратегії.

Президент «Динамо» розповів журналістам, що Реваз Чохонелідзе житиме в люксі на базі. А ще для нього зняли в центрі міста апартаменти, надали машину з водієм. За кілька днів, що він перебуває тут, йому створили всі умови для плідної роботи.

До цього варто додати, що Реваз Чохонелідзе свого часу грав у юнацьких та молодіжній збірних СРСР, виступав за тбіліське «Динамо», «Торпедо» і «Динамо» (Ленінград). Одне слово, у футболі він людина невипадкова. Залишається побажати «генеральному» успіху на новій посаді.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

«Зелені кашкети» справляють новосілля і готуються до виборів

З нового року прикордонна служба в Україні стане професійною. Щоб залучити до неї висококваліфіковані кадри, в адміністрації Державної прикордонної служби (ДПС) обіцяють влаштувати побут контрактників. І слово своє тримають. Учора в столиці святкували новосілля працівники Центрального вузла зв'язку. Віднині вони житимуть у реконструйованому гуртожитку.

Колишня казарма за рік перетворилася на сім повноцінних службових квартир і 29 кімнат. Якихось три хвилини — і після робочого дня на тебе чекає смачна вечеря. Перетворення коштувало 1 мільйон 917 тисяч 976 гривень, — з військовою точністю відрапортували в ДПС. «Наступного року заплановано реконструкцію другої черги об'єкта, тож наші зв'язківці десь до кінця грудня отримають ще 7 кваритир і 21 кімнату», — нагадав голова ДПС генерал-полковник Микола Литвин, який урочисто відкрив нові апартаменти. Неподалік збудують три нові багатоквартирні будинки. 2008 року житлову проблему для контрактників, які служитимуть у Києві, розв'яжуть повністю. Для працівників КПП «Бориспіль» службове житло збудують у Бортничах.

Тим часом учорашні новосели готуються до виборів. На території центрального вузла зв'язку розташовано сервер, на який надходить інформація про громадян України, котрі після 1 серпня виїхали за кордон. Хто не повернеться за три дні до голосування — не знайде себе у списках. За три дні до виборів прикордонники нададуть відповідну інформацію у всі окружкоми, які виключать мандрівників зі списків виборців. Тимчасова база даних надійно захищена від несанкціонованого доступу, кажуть у ДПС. «У нас жодних проблем з цим немає», — запевнив журналістів Микола Литвин.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Але нюанси все-таки є. За визнанням Миколи Литвина, за півтора місяці близько 180 громадян відмовилися заповнювати картки тимчасового обліку. «Це право вибору кожного громадянина», — наголосив він. «Їхні паспортні дані все одно заносять до бази даних, адже в нас діє система автоматизованого паспортного контролю», — пояснив він.

За інформацією "Голосу України", тільки на території Чопського прикордонного загону (який обслуговує КПП «Ужгород», «Тиса» і «Малий Березний», а також залізничну станцію Чоп), заповнювати картки не забажали 27 осіб. «Кому повідомляти про «відмовників», ми не знаємо», — каже прес-секретар загону Василь Ярмолюк. Адже примушувати громадян повідомляти місце реєстрації «зелені кашкети» не мають права.

Можливий вердикт Феміди з приводу виключення громадян зі списків виборців на основі тимчасового обліку Микола Литвин не коментував. «Яке рішення буде — судових органів або Конституційного Суду — ми його виконуватимемо в тому вигляді, в якому воно буде ухвалене», — заявив головний прикордонник країни.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

На знімку: підтримувати спортивну форму зв'язківцям допоможе спортзал, який голова ДПС Микола Литвин оглянув у супроводі завідувачки гуртожитку Людмили Дмитрук.

До 2011 року «громадянський обов'язок» новобранців не скасують

В Україні на старт виходить чергова призовна кампанія. Відповідний указ про демобілізацію і новий набір на строкову службу вже підписано міністром оборони. Цієї осені військову форму одягнуть юнаки 1982—1989 років народження. Усього планується призвати в армійські лави 29,5 тисячі чоловік. У військовому відомстві стверджують, що цього досить для комплектації Збройних Сил України. З кожним роком «рознарядка» на новобранців меншає. А 2011 року її взагалі ліквідують — українська армія до того часу перейде на контрактну основу. Але не раніше, стверджує міністр оборони Анатолій Гриценко. Обіцянку деяких політиків запровадити контракт уже з нового року він називає авантюрною. За словами Гриценка, такий перехід розвалив би нинішню армію і дискредитував саму ідею професійної армії.

Нагадаємо, спочатку ЗС України мали перейти на контракт до кінця 2015 року. Затим Головнокомандувач взяв на себе зобов'язання зробити це на п'ять років раніше. Деякі офіцери дотепер не упевнені в реальності цих планів. Кажуть, одного бажання замало. Потрібен відповідний економічний і соціальний базис, щоб громадяни йшли в армію працювати. Сьогодні, на жаль, аж ніяк не всі «професіонали» можуть виконати умови контракту...

Ольга ВІТЕР.

■ ФОТОФАКТ

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

Жваві дискусії серед учасників викликали питання міжнародної конференції «Чернігів у середньовічній та ранньомодерній історії Центрально-Східної Європи», присвяченої 1100-літтю першої літописної згадки про нього, що триває у місті на Десні.

Алчевці не чекають біля моря погоди

Влада Алчевська (Луганська область) й досі не одержала коштів із бюджету за державними програмами для підготовки житлово-комунального господарства до зими. З усіх джерел фінансування мало надійти більш як 50 млн. грн., однак на сьогодні місто не отримало й половини. Запевняння уряду про те, що гроші обов'язково прийдуть, але в четвертому кварталі, керівників міста не заспокоюють. Тому робота з підготовки до зими ведеться своїми силами і коштами. З 27 котелень до опалювального сезону в Алчевську вже готові 23. З дитячими садками і школами проблем немає.

Вл. інф.

Ціни зростають не лише на хліб

Попри гучні запевнення урядовців, дніпропетровці з подивом довідалися, що молоко вже продають по чотири гривні за літр, а двохсотграмова пачка масла коштує п'ять гривень двадцять п'ять копійок. На двадцять—тридцять відсотків подорожчали м'ясопродукти та хлібобулочні вироби. Й згадки немає про так званий соціальний хліб. Люди скуповують борошно, цукор та крупи.

Михайло СКОРИК.

Дніпропетровська область.

Після пожежі у лісі шукатимуть воду

На місці недавніх лісових пожеж на Херсонщині тепер битимуть свердловини. Це вирішили робити в придніпровських лісах після того, як не могли використати спеціально призначені для гасіння полум'я водойми — вони були надто замулені. А до найближчих місць забору води автомобілям довелося долати по кілька кілометрів. Голова облдержадміністрації Борис Сіленков дав доручення фахівцям розробити спеціальну карту для визначення місць розташування свердловин.

Алла БРУСИЛОВА.

Врятувати тисячі дітей від дитбудинків реально

В Україні сьогодні близько 100 тисяч дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Їхнє дитинство — це дитбудинки та інтернати, де вони ніколи не відчують батьківської турботи. Зменшити цю сумну статистику намагалися соціальні працівники Київської області, де протягом останніх двох років впроваджувався проект «Інтегровані соціальні служби: досвід, практика та перспективи», фінансований Європейським союзом.

Результат такий: якщо 2005 року до дитбудинків області потрапила 531 дитина, то 2007-го ця цифра скоротилася до 126. А загальна кількість дітей, котрі виховуються у таких закладах, скоротилася на 500 осіб. Секрет успіху в тому, що соціальні працівники почали виявляти сім'ї, які опинилися у складній життєвій ситуації, та працювати з ними. Вчасна допомога спеціалістів допомогла сотням малюків не стати вихованцями дитбудинків.

Кожна дитина повинна виховуватися у родині — під таким гаслом виступали українські та закордонні спеціалісти. Проте, щоб це стало реальністю, необхідно реформувати соціальну сферу. Робота в цьому напрямі вже ведеться. Як розповів присутній на заключній конференції міністр у справах сім'ї, молоді та спорту Віктор Корж, за ініціативою міністерства було затверджено порядок роботи з сім'ями, що опинилися у складній життєвій ситуації, підготовлено низку наказів. Однак, як заявила заступник міністра Світлана Толстоухова, впроваджувати досвід соціальних працівників Київщини в усій Україні будуть лише після ретельного вивчення результатів проекту.

Тетяна ПАСОВА.

■ ФОТОФАКТ

Фото Миколи МАГДИЧА.

У кримському дитячому санаторно-оздоровчому центрі «Ласпі» відбувся міжнародний збір-змагання юних рятувальників «Школа рятувальників», участь в якому взяли понад 200 юнаків і дівчат з усіх регіонів України, з Казахстану, Польщі і Росії.

■ КРИМІНАЛ

Викрито псевдофармацевтів

Державна служба боротьби з економічними злочинами УМВС у Черкаській області викрила торговельну фірму, яка реалізовувала фальшиві біодобавки для схуднення. Використовуючи популярну марку китайського фітопрепарату, зловмисники виготовляли пігулки для зменшення ваги з целюлози, лимонної кислоти та кофеїну-бензоату натрію. Після вживання «БАДів», які зумовлювали наркотичний стан, покупці ставали пацієнтами наркологів. Правоохоронцям вдалося вилучити підробленої продукції на суму понад 10 тисяч гривень. Проти торговців шкідливими сурогатами порушено кримінальну справу. Конфісковану продукцію направлено для проведення хімічної та органолептичної експертиз стосовно безпеки для життя і здоров'я людини.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Наявні апарати не можуть допомогти всім немовлятам

В Інституті педіатрії, акушерства та гінекології АМН України бракує обладнання для лікування новонароджених та недоношених дітей. Лікарі б'ють на сполох, адже апарати, що є в наявності, не можуть допомогти всім немовлятам.

— Наше відділення розраховане на дев'ятеро дітей, утім, зазвичай їх у нас набагато більше, — розповідає співробітник відділення реанімації та інтенсивної терапії новонароджених і недоношених дітей державного інституту ПАГ Наталія Гончаренко. — Таких всеукраїнських відділень у Києві лише два, а в обласних лікарнях вони зовсім не обладнані.

За словами Наталії Гончаренко, із дев'яти місць у клініці тільки три мають усе необхідне устаткування. Не вистачає інкубаторів, ламп обігріву немовлят, апаратів штучної вентиляції легенів.

— Якщо до нас потрапить більш як троє дітей, яким необхідні ці прилади, вони можуть загинути, — продовжує вона. — Медикаментами ми забезпечені, утім апаратура працює набагато довше відведеного терміну.

Як стало відомо, мінімальний комплект обладнання коштує близько 600 тисяч гривень. Благодійний фонд «Немовлята України»назбирав поки що менш як половину, тому звертається до всіх небайдужих людей, які в змозі врятувати більше життів новонароджених дітей.

Реквізити Благодійного фонду: ЄДРПОУ 35137539, Столична філія ЗАТ КБ «ПриватБанк», МФО 380269, р/с 26000056200125.

Призначення платежу: Благодійна допомога для оснащення обладнанням відділення реанімації та інтенсивної терапії новонароджених та недоношених дітей Інституту педіатрії, акушерства та гінекології АМН України.

У нас є місце лиш для театру абсурду?

(Початок на 1-й стор.).

Учора ви не потрапили до театру, галерей, бібліотеки чи книжкового магазину? І не дивно! Багато з них оголосили «годинний страйк солідарності на підтримку тих інституцій культури, які зазнають гонінь і виселень». Передусім ідеться про митців з Андріївського узвозу. Адже питання продовження терміну оренди майстрами своїх приміщень досі так і не вирішено. Звідусіль лунають обіцянки розібратися. Але далі слів діло не йде! Втім, зізнається Ольга Айвазовська, одна з організаторів дійства: «Питання Андріївського узвозу — це точка входу у велику проблему боротьби культури проти вандалізму».

— Днями, — каже Олександр Афонін, президент Всеукраїнської асоціації видавців і книгорозповсюджувачів, — я отримав листа від одного з місцевих посадовців. У ньому, крім усього іншого, зазначалося, що дії влади — виявлення волі киян. Тож я хочу запитати: чи ви справді хочете бачити Київ без книгарень, галерей, музеїв? Я переконаний — це не так! Посадовці хочуть, щоб наші київські дітлахи росли дебілами, щоб вони напам'ять знали марки одягу, але не знали, що таке власна культура, мова, традиції.

Перехожі реагували на дійство неоднозначно. Хтось проходив повз, скривившись, мовляв, їм би тільки страйкувати. А хтось прилучався до дійства. Наприклад, киянка Марія Тимофіївна переконана: захист культури — справа честі кожного українця. Адже саме культура формує позитивний імідж нашої країни у світі, а не постійні політичні баталії та вибори.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Європейські «зелені» критикують угоду між ЧАЕС і французами

Представники фракції «зелених» у Європарламенті критикують підписання угоди між Державним спеціалізованим підприємством «Чорнобильська АЕС» і французьким концерном NOVARKA про будівництво нового об'єкта «Укриття». «Ці гроші можна було б використати значно ефективніше», — сказала в інтерв'ю «Німецькій хвилі» євродепутат Ребекка Гармс у вівторок.

Як повідомив у понеділок перший заступник глави секретаріату Президента України Олександр Чалий, вартість контракту становить 505 млн. дол. Планованo, що проект буде реалізовано протягом п'яти років.

За словами євродепутата Ребекки Гармс, побудувати другий саркофаг зголосилося міжнародне співтовариство, і підписання угоди практично вже ніхто не міг зупинити. «Нині буде витрачено дуже багато грошей на цю залізну арку. Але значно ефективніше їх було б пустити, наприклад, на знезараження забрудненого регіону навколо Чорнобильської АЕС», — зазначила Р. Гармс.

За її словами, не було проведено системного аналізу і досліджень, які визначили б пріоритети. Тому невідомо, чи є взагалі необхідність зведення нового об'єкта «Укриття». До того ж, можливо, що в даний час є інші екологічні проблеми, які потребують термінового розв'язання.

Водночас, на думку євродепутата, можна констатувати брак контролю за якістю тих об'єктів, що їх будують у Чорнобильській зоні, а також недостатній контроль за витратою фінансів.

Екологи також занепокоєні прийнятим рішенням про будівництво ядерного могильника лише за 100 км від Києва. Ідея його будівництва в Чорнобилі — вимога інвесторів при будівництві нового об'єкта «Укриття», а заплановано було ще в 2001 році. Розпочати будівництво планували ще в 2003 році, однак через істотні недоліки проекту його реалізацію було припинено. Спочатку йшлося про те, що в сховищі буде тільки відпрацьоване паливо з чорнобильських реакторів. Це саме підтвердили наприкінці минулого року і представники українського уряду.

Володимир Борейко, директор Київського екологокультурного центру, вважає, що нікому невідомо, як можуть поводити себе ядерні відходи. І саме тому жодна країна Європи не зберігає відходи в столиці під боком. Росія вивозить до Красноярська, Франція — на острові в океані, Норвегія — в геологічних гранітних сховищах, США — в пустелі Невада. І тільки Україна — «найрозумніша» країна і намагається удруге наступити на ті самі «ядерні» граблі. Екологи заявляють, що найоптимальніші сховища ВЯП — геологічні. Це глибокі шахти в землі. **Як заявив «Голосу України» екс-міністр екології і природних ресурсів України Сергій Курикін**, у нашій країні для цих потреб підходить територія Житомирської області в районі Коростенського щита. Втім, контракти вже підписано...

■ ФОТОФАКТ

У столичному парку імені Тараса Шевченка журнал «Афіша» презентував фотовиставку просто неба, на якій відомі українські фотографи демонструють розмаїте життя Києва та його мешканців.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Хотіли підзаробити на... меморіальному кладовищі

В Івано-Франківську з меморіального комплексу «Вічний вогонь» зловмисники викрали дев'ять латунних і чавунних плит з іменами загиблих під час Другої світової війни воїнів. Вони ще й розбили декілька гранітних. Правоохоронці виявили підозрюваних — підлітків віком від 10 до 16 років, які кажуть, що хотіли підзаробити: кілограм латуні коштує від 13 до 16 гривень, а плити важили близько 700 кілограмів. Біля одного з пунктів прийому металобрухту міліціонери знайшли мішки з двома порізаними латунними плитами, які залишили налякані розголосом крадії. Поки що не вдалося знайти всі плити, але гранітні, на яких викарбують імена загиблих, уже замовлено в Житомирі. Це стане приблизно в 20 тисяч гривень. Меморіальний комплекс вирішено щодня з 18-ї до 5-ї години ранку охороняти.

Дарина НАЗАРЧУК.

■ СВІТ КОРОТКО

УКРАЇНА

Передостанні в податковому рейтингу

Зі сплати податків Україна — на 174-му місці з 175 країн. Про це йдеться в щорічному дослідженні Всесвітнього банку. Крім того, за складністю одержання кредитів наша країна зараз на 65-му місці, за ступенем захисту інтересів інвесторів — на 142-му, за ступенем складності в ліквідації компаній — на 139-му місці, за реєстрацією власності — на 133-му, за трудовими відносинами — на 107-му місці, за складністю в створенні нової компанії — на 101-му, з одержання ліцензій і дозволів — на 107-му, з міжнародної торгівлі — на 106-му місці. Раніше ВБ заявляв, що Україна розвиває державне керування і є однією з найпривабливіших країн для інвестицій.

РОСІЯ

Лугового взяв до списку Жириновський

Для підприємця Андрія Лугового, підозрюваного британською поліцією у вбивстві О. Литвиненка, головним критерієм недоторканності є Конституція Росії. Про це він заявив на прес-конференції у вівторок у Москві, коментуючи своє бажання балотуватися до Держдуми від ЛДПР. За словами Лугового, у Росії на нього не заведено кримінальної справи, тому в Думу він іде не за депутатською недоторканністю, а для того, щоб активно працювати. Жириновський же сказав, що участь Лугового поможе його партії забезпечити на виборах два—три відсотки голосів додатково, і категорично спростовував чутки про те, що рішення було прийнято після консультацій у Кремлі.

КИТАЙ

Евакуйовано сотні тисяч людей

Із Шанхая, фінансового центру КНР, у зв'язку із загрозою тайфуну евакуйовано близько 200 тисяч чоловік. Людей влаштовано до тимчасових притулків. Швидкість вітру в тайфуні, за прогнозами, досягатиме 250 кілометрів на годину. Спочатку тайфун, якому вже дали ім'я Віпа, накриє Тайвань, а після пройде східним узбережжям Китаю і Корейським півостровом. У місті Тайбей, столиці Тайваню, через сильні зливи закрито школи, офісні будинки і ринки.

АФГАНІСТАН

Загинули члени руху Талібан

В Афганістані вчора були убиті 12 відомих членів руху Талібан. Як повідомляє афганська влада, американська авіація завдала попередньої ночі ударів по укриттю в провінції Газні. У цей час там зібралися лідери талібів на таємну зустріч. Серед убитих і відомий польовий командир, що організував у липні викрадення 23 південнокорейських місіонерів. Американські військові і командування силами НАТО в Афганістані поки що ніяк не коментували цих повідомлень.

СЕЛО

СЕРЕДА, 19 ВЕРЕСНЯ 2007 ■ № 167 (4167)

За останній рік в агропідприємствах країни поголів’я великої рогатої худоби скоротилося на 15,1, зокрема корів — на 14,4 відсотка

Мораторій на продаж земель сільгосппризначення необхідно продовжити до 2009 року, вважає віце-прем’єр Віктор СЛАУТА

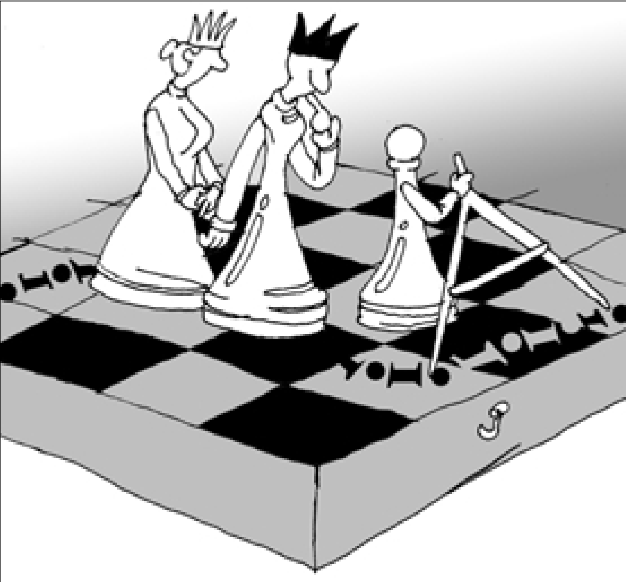

Посівні поля можуть перетворитися на шахматну дошку

— Що чекає нашого товаровиробника у Світовій організації торгівлі? — таке непросте питання порушив на недавньому засіданні Кабміну голова Полтавської облдержадміністрації Валерій Асадчев. — Нам усім час відкривати «жовті» скриньки, «зелені» скриньки і розповідати, що в цих скриньках є. Тому що виробник сьогодні реально не знає, які дотації його чекають, які проблеми з інфраструктурою на селі, бо в переважній більшості вона сьогодні перебуває на балансах і на утриманні сільгоспвиробників. Адже за конкурентної системи Світової організації торгівлі навряд чи сільгоспвиробники зможуть утримувати інфраструктуру на селі. Це дуже серйозні проблеми. У нас не так багато часу, але треба про них говорити і думати.

І головне — приватна власність на землю. Так, земля має бути товаром. Це дасть серйозну капіталізацію нашому аграрному комплексу. Але як продавати землю? Якщо тільки скасуємо мораторій і нічого більше не зробимо, повірте: скуповування буде клаптиками, й отримаємо шахматну дошку замість посівного поля. Нам треба чітко визначитися, що має продаватися. Має продаватися, мабуть, якийсь клин землі, придатний для сільськогосподарського виробництва. Ми повинні подумати про вторинний ринок — хто її продаватиме і хто купуватиме. Можливо, це треба робити через Державний земельний банк. Це ціла система, яку потрібно розробити, показати, обговорити і прийняти. Поки що нічого в цьому плані не робиться. Ми дуже боїмося, що мораторій просто скасують, і це, повірте мені, буде нищівний удар по селу.

Записала Галина КВІТКА.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Тисяча й один законний спосіб обійти мораторій

Способів обходу мораторію на купівлю-продаж земель сільгосппризначення чимало, варто лише уважно вивчити законодавство. Такого висновку дійшли учасники семінару «Спекулятивні угоди з землями особистого селянського господарства: що дозволяє мораторій-2007», організованого в Києві компанією «Вега консалтинг».

Насправді є тисяча й один спосіб відчуження земель сільгосппризначення. Грунтуються вони переважно на неоднозначному тлумаченні норм законодавства. Приміром, той-таки мораторій стосується навіть не всіх наділів для ведення особистого селянського господарства. Під заборону підпадають лише ті ділянки, що виділені «в натурі (на місцевості) власникам земельних часток (паїв)». Виходить, може вільно відчужуватися наділ, отриманий не через виділення паю, а просто із земель державної власності. Єдина незручність — площі таких ділянок не перевищують двох гектарів, тоді як «колгоспні» паї звичайно більші.

Ще один шлях обходу — укладання попереднього договору стосовно передачі прав на відчуження земельної ділянки в майбутньому. Спосіб не передбачає безпосереднього відчуження, тому, згідно із законодавством, легальний. Хоча і не гарантує того, що продавець у майбутньому не спробує відмовитися від угоди.

Більш ризикований спосіб — міна. Питання обміну земель законодавством не врегульовані, а Цивільний кодекс не ставить вимоги про обмін саме однаковими об’єктами. Тобто цілком можна обміняти землю сільгосппризначення на будь-яку іншу з доплатою у розмірі різниці їхньої ринкової вартості. Однак не варто обмінюватися занадто нерівноцінними ділянками — це може призвести до оспорювання угоди прокуратурою на підставі визнання її фіктивною.

Мабуть, найекзотичнішим способом обходу мораторію можна вважати зміну громадянства. За законом, відмовившись від українського громадянства, власник землі зобов’язаний її продати. Схема, стверджують досвідчені юристи, дає змогу вивести з-під мораторію землі й особистого селянського господарства, й товарного сільгоспвиробництва. От українці і розстаються з громадянством, щоб одержати гроші за колгоспний пай. Така схема, відзначалося під час семінару, була успішно реалізована в Миколаївській області.

Галина КВІТКА.

У тенета СБУ потрапили мисливці за комбайнами

Співробітники управління СБУ в Луганській області викрили схему розкрадання під час реалізації імпортної сільгосптехніки в рамках державної програми «Продовольство».

Свого часу в рамках цієї програми, котра покликана підтримати сільського виробника, між одним з відкритих акціонерних товариств регіону і німецькою фірмою був укладений досить великий контракт на постачання імпортної сільгосптехніки. Як повідомляє прес-служба управління СБУ, за рішенням валютно-кредитної ради Кабінету Міністрів для фінансування цього контракту луганському підприємству був наданий кредит у сумі 5,5 мільйона німецьких марок під гарантії українського уряду. На ці кошти ВАТ закупило 21 зернозбиральний комбайн і 4 прес-підбирачі. Техніка була передана сільгосппідприємствам області на умовах фінансового лізингу на п’ятирічний термін. Кабінет Міністрів свої гарантійні зобов’язання перед іноземними партнерами виконав у повному обсязі і гроші за отриману техніку сплатив. До кінця 2002 року свій кредит зобов’язано було погасити і ВАТ, однак цього не сталося. Структура не виконала умов договору, пояснюючи таку ситуацію боргами перед нею з боку сільгоспвиробників. Повернути цей борг зарубіжним партнерам можна лише через процедуру банкрутства ВАТ. За позовом Міністерства фінансів вона і була почата.

Як зазначено в матеріалах СБУ, відповідно до затвердженого Господарським судом Луганської області плану санації, акціонерне товариство було зобов’язане припинити дію договорів лізингу і реалізувати імпортну сільгосптехніку. Інших активів, за рахунок яких воно могло б погасити заборгованість перед державним бюджетом, не було. У цій ситуації цілком логічно продати машини дорожче і в такий спосіб швидше розплатитися з боргами. За правилами, продаж техніки має відбуватися на конкурсній основі, а згідно з умовами покупцями могли бути тільки юридичні або фізичні особи, що зареєстровані на території регіону і зайняті бізнесом у сфері виробництва сільгосппродукції. До того ж не менш як два роки. Проте, як з’ясували пізніше правоохоронці, майже половина учасників конкурсу жодного стосунку до агропромислового комплексу не мали. Більше того, на кожен лот претендували лише по дві комерційні структури, які між собою тісно пов’язані. Фактично техніку викупляли фірми, які її орендували. До того ж за безцінь. Наприклад, комбайни «Мега-208», ринкова вартість яких становить 450 тис. гривень, були продані лише за 80—90 тис. гривень. Перевірка фінансово-господарської діяльності ВАТ підтвердила, що вартість основних засобів необгрунтовано занижена на 8 млн. гривень на підставі сфальсифікованих дефектних відомостей. У них, зокрема, було зазначено, що комбайни не придатні до експлуатації: відсутні двигуни, колеса тощо. Унаслідок протиправної схеми державі завдано збитків на суму 8 млн. гривень. Сьогодні слідство з’ясовує, хто саме винний у фальсифікації торгів і реалізації техніки за заниженою вартістю.

Алла АНТІПОВА.

Луганська область.

Нотатки з картопляної грядки

Під час дня поля в селі Велика Бурімка Чорнобаївського району Черкаської області, який був присвячений останнім досягненням світової селекції та питанням енергозберігаючих технологій у агровиробництві, особливе місце було відведено картоплі. Принаймні так мені здалося. Багато хто з вітчизняних учасників — сюди з’їхалися близько 200 сільгоспвиробників з різних регіонів України, а також із СНД, країн Східної і Західної Європи, Америки — роздивлялися високоврожайні сорти.

Голландська бульба експонувалася просто біля входу до будинку культури у пластмасових ящиках та неподалік у полі. Червоні Роко і Кондор, білі Космос і Провенто, жовта з червоними вічками Пікассо та «чіпсовий» сорт Сатурна. Екскурс у картопляний світ проводив Ян Деккер **(на знімку)**, директор з експорту компанії «Агріко», яка в Україні працює вже 25 років. «Компанія, — пояснив він, — великий кооператив, до якого входять 1300 фермерів у Нідерландах. Спеціалізуємося виняткóво на картоплі. Річний обсяг бульби, яка вирощується кооперативом, — 800 тисяч тонн. Половина — насіннєва, решта — столова або яка вирощується на переробку. Ми експортуємо картоплю у вісімдесят країн світу. В асортименті компанії сьогодні понад сто двадцять комерційних сортів, шістнадцять з них внесено до Державного реєстру України».

«Може, й собі перейти на бараболю, — перемовлялися поміж собою керівники господарств, які звикли сіяти пшеницю, соняшник та кукурудзу, — шкода, спеціальна техніка для неї недешева, а то б...».

Утім, такі невеселі роздуми не заважали окремим керівникам сільгосппідприємств прихопити декілька картоплин. Іноземцям, напевно, дещо дивно було спостерігати, як чоловіки у ділових костюмах та при краватках зносили до багажників своїх розкішних джипів «пару-трійку картоплин для розплоду на власних городах». Довелося стати свідком, як Володимир Плахотник, головний агроном Чорнобаївської філії підприємства «Агроспецпроект», на ланах якої розмножують голландську бульбу, вмовляв солідного чоловіка не вибирати бараболю з розкопаних корчів, доки поле не відвідають усі учасники конференції. Бо напіввибрані кущі не зможуть засвідчити справді високої урожайності картоплі. На що дядько резонно відповідав: «Та я лишень по одній картоплині візьму з кожного корча». Отак, подумалося, й житимемо у злиднях, доки не зрозуміємо: не твоє — не бери. Не садив — не вибирай. Бо завтра хтось «розумніший» вибере посаджене тобою. Хоча чому у злиднях? Чимало керівників господарств з’їхалися на день поля на шикарних авто — «плодах» нашого збиткового сільгоспвиробництва.

Але повернімося до картоплі. Мені здалося дивним, що на одному з полів кущі важко було розгледіти в бур’янах. Усюди картопля як картопля, а ця зовсім заросла і врожай якийсь не рясний. «Так це ж рання — Імпала, — просвітив Володимир Плахотник. — Так багато бур’яну, бо вона вже давно завершила вегетацію. А не дуже рясна, тому що ранні сорти дають нижчий врожай. Усю картоплю садять в один термін, рання визріває швидше. Що більш рання будь-яка культура — чи картопля, чи кукурудза, — то менший час вона росте, менше часу в неї на фотосинтез і на відкладення поживних речовин. Відповідно — й менша врожайність. Але ранню картоплю, звісно, продають дорожче. А Імпала чим цікава? Її можна двічі на рік садити. Тобто посадив навесні, викопав і цей само врожай можна використати для літніх посадок. І навіть в умовах Черкащини можна копати бульбу двічі на рік». Щоправда, дегустація, приміром, вареної у лушпинні картоплі не проводилася, тож щодо смаку гарних на вигляд бульб нічого сказати.

Чорнобаївська філія «Агроспецпроекту» закуповує насіння супереліти в Голландії для розмноження вже третій рік. Потім реалізують еліту агропідприємствам, хоча не відмовляють і населенню. Справа, кажуть, перспективна. Торік залежно від сорту була урожайність від 350 до 500 центнерів з гектара, насіннєву картоплю продавали по 4 гривні за кілограм.

Звісно, день поля одніє бараболею не обмежився. На тутешніх ланах вирощують пшеницю, кукурудзу, соняшник з насіння високих репродукцій. Тому точилися дискусії навколо ефективності мінімальної та нульової обробки грунту. А багатьох цікавило питання, чи так важливе осіннє внесення гербіцидів під озиму пшеницю, що сіється після ріпаку? Виявляється, надзвичайно важливе. Адже такі, як нинішнього року, погодні умови призвели в окремих господарствах, що вирощували ріпак, до значних збитків. Деінде на гектарі залишилося в землі по півтори-дві тонни цієї культури. Він зараз не проростає, бо не було опадів. Коли пройде посів озимих, зійде велика частина цієї падалиці. Тож варто використати гербіциди тепер. Неправильно думати: «Зроблю це навесні». Нині практично кожен день — гарна днина. Це означає, що з ранку до вечора, якщо не йде дощ, обприскувач може працювати в полі. Весною таких днів просто не буває. Або дуже холодно, або дуже вітряно: обприскувати за таких умов майже неможливо.

Галина КВІТКА.
Фото автора.

Буряки в дефіциті

Площі під корінцями на Чернігівщині скоротилися на третину

■ **ТЕНДЕНЦІЇ**

Минулого виробничого сезону збитки цукровиробників Чернігівщини сягнули 54 мільйонів гривень. Причина цього — перевиробництво цукру в Україні. За внутрішньої споживчої потреби у 2,025 мільйона тонн торік заводи виробили його близько 2,6 мільйона тонн. Це призвело до падіння оптових цін до 2200 — 2500 гривень за тонну. Ще тільки починається переробка цукросировини, а на складах зберігається 1080 тисяч тонн нереалізованого цукру...

Зрозуміло, ці реалії не додають оптимізму працівникам галузі. Очікується, що в Чернігівській області зберуть 514 тисяч тонн солодких коренів. З них вийде приблизно 60 тисяч тонн цукру. Але чи відшкодує отримана солодка продукція вкладені в її виробництво кошти?

— Ми зазнали великих затрат, щоб виростити на 60 гектарах по 353 центнери буряків на круг, — каже директор державного підприємства «Дослідне господарство ‘Іванівка’ Борзнянського району Анатолій Столярук. — У попередні роки купили три комбайни для збирання солодких коренів, цього літа чотири рази вносили гербіциди. А що тепер маємо? Що вклали в поле, те й отримаємо. Виходить, працювали лише задля самої роботи. Якщо в нашій державі нічого не зміниться, я цукрові буряки більше не сіятиму.

Загалом, у багатьох сільгосппідприємствах ще раніше значно скоротили площі під солодкими коренями. Вони на 35 відсотків стали менші, ніж торік. Чимало керівників взагалі відмовилися від вирощування цієї культури.

У складну ситуацію потрапили й переробники. Ще донедавна на Чернігівщині працювало п’ять цукрозаводів. Нині приймають сировину лише три з них.

— Нас звинувачують у тому, що ми наживаємося на сільгосппвиробниках, — зазначає голова правління ЗАТ «Линовицький цукрокомбінат» Сергій Прозор. — Але ж це не так. Усі матеріали подорожчали вдвічі. Газ — так само. На моє переконання, треба негайно піднімати ціну на цукор. Інакше галузь загине.

— Кожен рік такі збитки не можна витримати, — додає голова правління ВАТ «Парафіївський цукровий завод» Валентина Сенчик.

Наявне державне регулювання цін на цукор призвело до перекосу. Цього року чернігівські заводи, сільгоспвиробники продавали свою продукцію фактично по 2200 — 2400 гривень за тонну, а торговельники — за 3200 — 3400. Тобто у крутому виграші залишилася лише торгівля. Вона має нині тисячу гривень навару на тонні.

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів від 7 березня 2007 року № 404 «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру та цукрових буряків» затверджено мінімальні ціни: 170 гривень за тонну сировини і 2500 гривень за тонну цукру.

— Якщо цукрові заводи закуповуватимуть солодкі корені за ціною 170 гривень, — зауважує генеральний директор асоціації «Чернігівцукор» Микола Шкурко, — то собівартість тонни цукру, виробленої на Чернігівщині, становитиме 3120 гривень. Лише реалізуючи його за такою ціною, цукрозаводи спрацюють без збитку.

Днями в Чернігові зустрілися керівники бурякосіючих господарств, цукрозаводів. Вони прийняли звернення до Прем’єр-міністра Віктора Януковича, висловили свої пропозиції стосовно подальшого розвитку цукровиробництва в Україні.

На жаль, як прогнозують сільгоспвиробники, найближчим часом очікується, швидше за все, «житня» ситуація. Через мізерні ціни стало невигідно вирощувати жито, а тепер, коли його немає, вартість на цей зерновий ресурс зросла вп’ятеро. А бурякову галузь зі складною технікою, цукрозаводами підняти після чергового «кидка» значно важче. Запустити переробні підприємства після річних-дворічних канікул буде проблематично або й неможливо. Тож споживачу доведеться незабаром платити за недолугі аграрні експерименти на порядок вище, ніж нині.

Сергій ПАВЛЕНКО.

На знімку: ще торік на Новобиківському цукрозаводі в ці дні повним ходом йшла переробка солодких коренів... А нині підприємство завмерло в очікуванні «кращої погоди».

Фото автора.

■ **ВРОЖАЙ-2007**

Соняшникова олія дорожчатиме

На полях країни активно забирають соняшник і кукурудзу на зерно. Намолочено понад 600 тисяч тонн качанистої за середньої врожайності 35 центнерів з гектара. На думку фахівців, незважаючи на посуху, нинішній урожай королеви полів може перевищити торішній (6,5 млн. тонн проти 6,4 млн. у 2006-му). Сповнений оптимізму прогноз не міг не позначитися на цінах — у вересні вони трохи знизилися, хоча все одно ціна тонни кукурудзи перевищує 1100 гривень.

Гірше із соняшником. Зібрано його з понад мільйона гектарів. З огляду на середню врожайність — 11,3 центнера з гектара і скорочення цього року площ під культурою до 3,3 мільйона гектарів, валовий збір ліквідного насіння буде істотно менше торішніх 5,3 мільйона тонн. Внутрішній ринок відреагував і на цю ситуацію. Надії, що з початком надходження насіння нового врожаю ціни підуть униз, — не виправдалися. Стратегічну сировину для оліє-жирових комбінатів аграрії продають по 2500 — 2600 гривень за тонну та й то за умови самовивезення з господарств. Звідси зростання цін на нерафіновану соняшникову олію. До того ж насіння, як і сама олія, мають величезний експортний попит, що ще більше підігріває ціни на внутрішньому ринку.

Як і на світовому ринку, у нас дорожчають пшениця, жито, ячмінь. Зростання внутрішніх цін на ці культури, відзначають експерти, крім усього іншого, спричинено... заявами про можливе зняття Україною обмежень на вивезення зернових за межі країни. В очікуванні скасування квотування експорту і ще більшого зростання цін власники зерна стримують його продаж.

Зниження пропозиції за високого попиту призвело до того, що за минулий тиждень ціна пшениці 3 класу зросла на 40 гривень. Покупці за тонну вже готові платити до 1240 гривень. Подорожчав і ячмінь. У середньому на 30 гривень — до 1140. Хоча тут усе однозначно й іншого не дано: за даними Держкомстату, нинішнього сезону його валовий збір порівняно з урожаєм-2006 скоротився на 46,4 відсотка — майже на 5,5 мільйона тонн. Тоді як пшениці, стверджує офіційна статистика, зібрано навіть на 1 відсоток більше, ніж минулоріч. Тому в дорожнечі зерна для випікання хліба доводиться звинувачувати «світову кон’юнктуру», вигідну для сільгоспвиробників і загрозливу істотним подорожчанням продукту № 1 споживачам.

Варто сказати: з експортом зернових уряд так і не визначився. Віце-прем’єр В. Слаута заявляв про можливе скасування обмежень на вивезення, пізніше повідомив, що квоти можуть діяти до кінця поточного року. Швидше за все, ситуація проясниться напередодні парламентських виборів.

Галина КВІТКА.

Власник-іноземець сказав: «Завод работат не будет...»

Працівники цукроварні збираються протестувати

■ **СИТУАЦІЯ**

На Вінниччині розпочався новий сезон цукроваріння. Щоправда, на кінець другої декади вересня працює лише три підприємства. А от робітники Кирнасівської цукроварні змушені оформляти статус безробітних. Така само доля чекає на колектив Корделівського цукрозаводу. Його власник з Азербайджану спершу готував підприємство до роботи, навіть квоту на цукор отримав. Проте в середині серпня приїхав і заявив: «Завод работат не будет».

— У нас руки короткі, щоб добратися до такого хазяїна, — кажуть трудівники підприємства. — Бо всіма справами заправляють високі чини з посольства.

— Власник Корделівської цукроварні не пояснив причин прийнятого ним рішення, — каже виконавчий директор обласної асоціації «Поділляцукор» Микола Береговий. — На нашу думку, не варити цукор на цьому підприємстві немає підстав. Завод готували до роботи, є сировина, виділена квота на цукор... Але як ти це поясниш володільцю, коли він представник зовсім іншої держави і не їде на спілкування з фахівцями асоціації. Завод мав би працювати ще й тому, щоб повернути людям зароблену платню, загальна сума якої становить 77 тисяч гривень.

У колективі кажуть, що їм втрачати нічого. Тому робітники мають намір вдатися до акцій протесту. «Може, тоді нас хтось почує. Бо коли просимо по-людськи, то такі прохання чомусь не доходять до начальства. Воно ж, а не ми, ручкається з нашим хазяїном. Знає, де його шукати. Нас у посольство не пустять».

На Кирнасівському цукрозаводі робітники змирилися з тим, що цукру їм у цьому році не бачити — немає сировини. Тому дружно подалися на біржу. Отже, замість 24 цукроварень, як планувалося напередодні сезону, сировину перероблятимуть на 22.

Переважна більшість заводів тепер вирощує для себе буряки. Браїлівське підприємство, що у Жмеринському районі, має у своєму розпорядженні 6,5 тисячі гектарів площ цукристих. «Свої» корінці доставляють нині на цукроварні в Барі, Томашполі, Юзефо-Миколаївці (Козятинський), Соколівці (Крижопільський), Моївці (Чернівецький район). Власна сировина забезпечує незалежність від партнерів-виробників, тож це запорука стабільності роботи заводів.

Після багаторічної перерви відновлять роботу чотири цукроварні. Нині завершують реконструкцію на Гайсинському цукрозаводі, після чого він стане єдиним в області заводом-п’ятитисячником. Протягом доби тут перероблятимуть уже не три, а п’ять тисяч тонн коренів.

Так само поспішають завершити роботи на Моївському заводі. Майже два роки його робітники вартували біля воріт, не даючи можливості пустити підприємство «під ніж». Їхні зусилля не були марні.

На завод прийшов новий власник. До того ж свій, із сусіднього району. Цукроварню взяло під своє «крило» приватне сільгосппідприємство «Кряж». За його кошти нині завершують підведення природного газу. Уже прокладено 20 кілометрів труби. Залишилося ще сім кілометрів. Щоб устигнути розпочати сезон, новий власник «кинув» на цю ділянку роботи аж сім бригад — по одній на кілометр. Символічний факел на підприємстві мають намір запалити наприкінці вересня. Одразу після того заводський гудок покличе цукроварів у цехи.

Уладівський завод працюватиме на вугіллі. Раніше тут використовували мазут, та він став дефіцитним. Власники прийняли рішення пристосувати підприємство до нового виду палива. Знову почне варити цукор і Немирівське переробне підприємство.

Щоправда, жоден з чотирьох названих цукрозаводів ще не отримав квоти на виробництво солодких кристалів.

«Дається взнаки недолік у системі квотування, — пояснює М. Береговий. — Квоту виділяють за минулорічним показником. Але якщо завод не працював, скажімо, три чи п’ять років, то таке підприємство вже не потрапляє в систему квотування. Ми змушені додатково клопотати про надання дозволу на виробництво цукру для цих чотирьох заводів. У МінАП обіцяють вирішити питання, але лише після завершення сезону цукроваріння. Хоча пісок треба буде продавати раніше».

«Цукровий Донбас» у нинішньому році «скинув» частину солодких площ. Але водночас метикуваті бурякосії збільшили густоту рослин. Вага кореня також більша, ніж торік, до того ж істотно, на 47 грамів. За рахунок цих двох чинників цукровари планують наблизитися до минулорічного показника у виробництві продукції. Торік, нагадаємо, вінничани зварили 344 тисячі тонн солодких кристалів.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

ДО РЕЧІ

Солодкий пісок варили навіть за фашистів

Якщо заводське обладнання не законсервувати так, як це передбачено відповідною технологією, воно перетвориться на металобрухт. За підрахунками виконавчого директора заводу пана Мазура, на ці роботи треба хоча б 50 тисяч гривень. Директор стверджує, що звертався до власника з проханням виділити кошти. Але той відповідає, що грошей немає. За 162 роки існування цукроварні її зупинили вперше. Навіть за фашистської окупації тут варили цукор, кажуть у Корделівці.

ТОЧКА ЗОРУ

Господар підприємства відхилив усі пропозиції

— Районна влада, так само як і трудовий колектив, — зазначає голова Калинівської райдержадміністрації Олександр Мідяний, — зацікавлена у відновленні роботи цукрозаводу, бо це не лише робочі місця, а й надходження коштів до бюджету. Як мені відомо, представники обласної влади пропонували власнику декілька варіантів вирішення питання. Обіцяли навіть забезпечити підприємство сировиною, тільки б не зупиняли завод. Однак він відхилив усі пропозиції. Каже, варити цукор невигідно через низькі ціни на продукцію. Мені особисто за два з половиною роки роботи на посаді керівника району так і не вдалося жодного разу зустрітися з власником підприємства. Тому ми звернулися до правоохоронних органів, щоб вони втрутилися у справу. Слідчі вже працюють у селі Корделівка. З їхньою допомогою маємо намір добитися погашення заборгованості перед Пенсійним фондом, інших платежів, а також невиплачених трудівникам грошей.

КИЇВ

СЕРЕДА, 19 ВЕРЕСНЯ 2007 ■ № 167 (4167)

У столиці на 6 550 квадратних метрах плановано створити квітники та інші зелені насадження.

«Вечірній Київ»

Майдан Незалежності реконструюватимуть. Уже розроблено кілька проектів, які передбачають, зокрема, знесення Лядських воріт і кількох скульптур.

Прес-служба КМДА

■ СТОЛИЦЯ КОРОТКО

Дороге «гніздечко»

Середня вартість землі в передмісті Києва під котеджну забудову зросла на 0,65% (36 дол.) — до 5 564 дол. за сотку, повідомила консалтингова компанія SV Development. Здорожчання земельних ділянок спостерігається практично у всіх найближчих до столиці районах.

Повінчані любов'ю

Така назва другого міжнародного сімейного фестивалю, що відбудеться в Києві. Подружжя, котрі прожили в шлюбі понад 20 років, запишуть у «Літопис української сім'ї», їм вручать «народні свідоцтва» за вірність і любов. Узяти участь у святі вже зголосилося 100 подружніх пар.

Будь здорове, серцю!

Тиждень здорового серця відбудеться у столиці з 23 по 28 вересня. Усі, хто в цей час буде в Києві, зможуть поміряти тиск і одержати консультацію кваліфікованих лікарів. Пункти, де це можна буде зробити, розташуються поблизу станцій метрополітену, великих підприємств, у парках.

Сани влітку

До нового року ще далеко, а в столиці для його святкування вже заброньовано всі зали та майданчики, що вміщують понад одну тисячу осіб. Також замовлено всі приміщення на останні суботи грудня. Такий ажіотаж досі розпочинався лише на початку передноворічного місяця. Замовники — великі й не дуже компанії і підприємства.

Музей... вторсировини

площею п'ять гектарів відкрито в Києві. Тут зібрані найцікавіші речі, що їх колись здавали у пункти прийому вторсировини. Це один з кількох київських незвичних готелів. Приміром, у столиці є музеї — хліба, іграшки, моделей автомобілів... В їх експозиціях можна побачити оригінальні експонати — знаряддя праці, семиметровий постамент пам'ятника Леніну, ляльки, вік яких сягає 70 років, та інші.

Ще одну спробу

відкрити магазин для малозабезпечених киян робить Леонід Черновецький, котрий нині веде переговори з інвесторами. Йдеться про можливість створення так званого банку їжі для тих, хто неспроможний справитися з нинішніми цінами. Як це вдасться київському міському голові, покаже час. Досі мережу таких магазинів намагалися створити майже всі політики, які агітували за себе виборців. Утім, навіть здобуття ними владних крісел не сприяли виконанню цієї обіцянки.

Паспорт — вулиці

Міська влада здійснила інвентаризацію зовнішньої реклами: всі щити занесено до спеціального каталогу, в якому розміщуватимуться фотографії кожного бігборду та їх кількість. Незаконно встановлені конструкції буде демонтовано. Також кожна вулиця міста матиме свій паспорт, в якому вказуватиметься, скільки на ній встановлено щитів.

За матеріалами інформагенцій і власних кореспондентів.
Фото агентства «Прес-КІТ»,
Фото Олександра СИНИЦІ /УНІАН.

Сторінку підготувала Наталя КРАВЧЕНКО.

Ми — нездоланні?

■ ПРОБЛЕМА

До Києва приїхали мої приятелі: два фахівці-славісти з Угорщини та Іспанії, французька журналістка, банківський працівник з Британії і співробітниця музею з Німеччини. Всі п'ятеро — пристрасні шанувальники Булгакова, то куди ж ще їхати? А помаранчева революція спонукала до знайомства з українцями, спроможними її здійснити...

Зрозуміло, що передовсім повела гостей на Андріївський узвіз. Не переказуватиму захоплених вражень, а відеокамери працювали без упину. Допоки на німкеню Бригіту не наїхав автомобіль. Замість вибачень чи бодай жалю щодо пригоди молодик за кермом обізвав мою тендітну приятельку коровою. Засмучена жінка дивувалася: невже київські водії не бояться покарання? Адже у Німеччині за таке порушення на один рік позбавляють водійських прав. А я досі шкодую, що не встигла записати номер тієї машини...

Зачарування Києвом щезло. Натомість побачили розбиту машинами оригінальну «пузату» бруківку, урни, так переповнені сміттям, що воно повивалювалося на тротуари, й ніхто його не збирався прибирати. Мені ж довелося пояснювати, чому пішохідною вулицею, наче Хрещатиком гасають авто, часто навіть не збавляючи швидкості. Та ще й усупереч заборонним знакам, яких тут не бракує. Утім, ці намагання були марні, бо що під «цеглину» можуть безборонно їхати десятки авто, — мої гості не змогли збагнути...

Пам'ятаю, колись упоперек узвозу стояли стовпчики-перепони, яких нині немає. З'ясувалося, їх прибрали на вимогу управління державної охорони: узвіз залишається у резерві, як запасний транзитний проїзд, але лише у разі екстрених випадків. Щойно ця перепона зникла, вулицею почали їздити всі кому й коли заманеться, бо інші заборонні знаки водії ігнорують. Були пропозиція встановити на в'їзді шлагбаум, який піднімати лише для «швидкої допомоги» чи в разі пожежі, але чомусь її не реалізували.

Тоді до цього неподобства вирішили привернути увагу кияни, яким небайдужа доля вулиці-музею. Одного дня вони стали на шляху знахабнілих власників авто. Але перемогли водії... надававши стусанів захисникам узвозу.

А що київське ДАІ? Чому воно не застосовує владу проти порушників правил дорожнього руху? Попросила співробітника відділення організації профілактичної роботи управління Державтоінспекції Києва майора Олександра Ковалевського пояснити, чому пішохідною вулицею всупереч заборонним знакам мчать автомобілі?

— Передовсім тому, що Адміністративний кодекс України не відповідає сучасним вимогам: штраф за таке порушення становить від 3 грн. 40 коп. до 8 грн. 50 коп. Та й інспектор ДАІ має право лише скласти протокол про порушення і передати до суду. Щоправда, порушники туди не поспішають, за що їх, утім, ніхто не карає. Тож доводиться покладатися лише на свідомість водіїв. А також на громадянську позицію киян, яких ми просимо повідомляти номери автомобілів, котрі порушують правила, за телефоном довіри: 483 70 64.

А що місцева влада? Чому вона допускає таке неподобство? Голова райдержадміністрації Подільського району Євген Романенко розповідає, що адміністрація кілька разів встановлювала стопчики-перепони, навіть металеві ланцюги, але їх щоразу хтось забирав. «Змушений зізнатися, що, як ми не стараємося, але зберегти Андріївський узвіз у первозданному стані не в змозі: машини руйнують бруківку, заважають перехожим, водії порушують правила, й боротися з ними важко. Така культура у киян...»

Влада безсила чи самовдоволених і безкарних жлобів у столиці надто багато? Так багато, що їх не здолати?

Валентина ПИСАНСЬКА.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

На Подолі найбільше безпритульних

В одному з найстаріших історичних центрів столиці — на Подолі — можна не лише побачити старовинні храми та історичні пам'ятки, а й переконатися, що саме тут найбільше «концентруються» безпритульні. Вони розташовуються долі біля пам'ятників, церковних воріт чи на паркових лавах у сподіванні, що перехожі подадуть на шматок хліба. Їх жаль, бо вони такі само, як і ми, але котрим не пощастило. Життєві обставини чи чиясь зла воля викинула їх на узбіччя, і вони залишилися без даху над головою — зубожілі, хворі, а найчастіше здеградовані люди.

Тому саме в Подільському районі зроблено перші конкретні кроки до реалізації заходів, розрахованих до 2010 року, програми стосовно забезпечення соціального захисту бездомних. Уже до кінця року плановано розробити максимально спрощену процедуру реєстрації переважного їх перебування, діятиме також координаційна рада з надання таким громадянам всебічної допомоги. Наразі опрацьовується і питання створення у районі соціальних нічліжних закладів для безпритульних.

Микола ПЕТРЕНКО.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ (з архіву «Голосу України»).

■ РЕПЛІКА

Гра на нервах

Київська міська влада не дає заскучати городянам. Упродовж останнього року не вщухають пристрасті навколо плати за комунальні послуги: вона кілька разів змінювалася, звісно, не зменшувалася, а зростала. На протести й судові позови споживачів влада реагує залежно від напрямку політичного вітру. Але щоразу твердить, що тарифи... обґрунтовані.

Міськдержадміністрація планувала збільшити у серпні вартість ЖКП у зв'язку із запровадженням сезонних тарифів на послуги централізованого опалення. Батьки міста вирішили, що плата за опалення... становитиме 3,2 грн. за 1 кв. м. в опалювальний сезон замість нинішніх 1,6 грн. за 1 кв. м.. Не встигли городяни отямитися, як вони скасували це рішення. Через те, що Міністерство житлово-комунального господарства у вересні має оприлюднити методику формування двоставкових тарифів.

Як повідомив начальник головного управління цінової політики КМДА Василь Яструбинський, після цього фахівці адміністрації здійснять необхідні розрахунки й запровадять нові тарифи у грудні цього року чи в січні наступного. Тож у вересні кияни одержали квитанції на сплату ЖКП за серпень з такими само тарифами за опалення, як досі, тобто 1,6 грн. за 1 кв. м. площі.

Цікаво, як довго батьки міста гратимуть на нервах киян — дуже небезпечному «інструменті»? А ще цікавіше, чи є серед них фахівці, спроможні нарешті назвати реальну вартість ЖКП?

Роман ІВЧЕНКО.

66 років тому Хрещатик вибухнув

Чи були ви в окупації? Колись від відповіді на це запитання залежала доля людини. В 66-ту річницю початку окупації Києва фашистськими військами ми знову спробували поставити це запитання. Дмитро Васильович МАЛАКОВ, заступник директора з наукової роботи Музею історії Києва, прожив «Оті два роки у Києві при німцях». До речі, саме так називається його книга. Це були роки з його дитинства. А війна очима дитини виглядає інакше.

Відчуття голоду — найяскравіше враження від війни

— Розпочну з того, що 3 липня 1941 року Сталін виступив по радіо з промовою, основний зміст якої: земля повинна горіти під ногами німецьких окупантів. Саме тому замінували Хрещатик, Успенський собор, усі мости через Дніпро... Тобто Київ підготували до масової руйнації. Що і сталося. До речі, Москву так само замінували. Позаторік у самому її центрі — в готелі «Москва» випадково знайшли вибухівку, закладену ще в роки війни. Про неї ніхто не знав, бо наказ про мінування віддавали в усній формі і безпосередньому виконавцю...

Отже, київська земля мала горіти під ногами окупантів. Звідси вивезли пожежні машини, вивели з ладу водогін, електростанції. Але водночас у Києві залишалося близько 400 тисяч мешканців: діти, жінки, старі. Мабуть, їх вважали баластом війни.

— У вас залишилися якісь спогади про перші дні війни?

— Часом дивуються: як дитина в такому малому віці (а мені в 1941 виповнилося тільки чотири роки) може щось запам'ятати. Але події були такі неординарні, що запам'яталося багато. Ми жили на Круглоуніверситетській. Батько пішов на фронт на другий день війни, і моя сім'я (мама, старший брат Георгій і я) перебралася до бабусі на Інститутську. Ще там жили мамина сестра-інвалід зору та її дочка. Бабуся померла в січні 1942 року від голоду...

Відчуття голоду — найяскравіше враження від війни. Весь час страшенно хотілося їсти. Тільки десь стукне ложка по тарілці — всі бігом туди. Я й досі можу не з'їсти, що стоїть на столі, але те, що мені поклали в тарілку, з'їм до останнього... Річ у тім, що тодішні городяни не мали зв'язку з селом, бо були киянами не в першому поколінні. Це вже після війни, коли Київ спорожнів (з 930 тисяч мешканців залишилося тільки 180 тисяч), почалася імміграція з сіл. Трохи легше жилося мешканцям передмістя, скажімо, Куренівки. Вона здавна постачала на київські базари овочі, зелень... А городяни виживали тільки з того, чим удалося розжитися в останні дні перед окупацією. Тобто з мародерства: грабували склади, магазини, бази. Тягнули все, що не встигли вивезти з Києва. Один знайомий розповідав (він у 41-му був підлітком), як натрапив на тютюновий кіоск. Цигарки з нього вже розтягнули, але там лежали пакунки з махоркою. То він набрав цілу торбу. І з тієї торби сім'я жила всю війну і навіть по визволенні. Це був ходовий товар. Пощастило тим, хто награбував панчохи, шкарпетки, сірники. Ці товари також мали попит на базарі (крамниці були тільки для німців). До речі, німці також спекулювали на базарі. Привозили з Німеччини і збували на Євбазі оптом голки, нитки, кремені для запальничок.

— Німці за мародерство не розстрілювали?

— А вони в перші дні грабували так само. Тягли все, навіть подушки з квартир. Порожніх квартир було багато. З Києва в евакуацію виїхало 325 тисяч. 200 тисяч пішло на фронт. Місто спорожніло наполовину.

— Ви пам'ятаєте, як вибухав Київ?

— Я запам'ятав не так звуковий ефект, як зоровий. Коли почалися пожежі на Хрещатику, ми одразу пригадали, як з приміщення навпроти Жовтневого палацу (там до війни було НКВС, а під час окупації — гестапо) переносили ящики у восьмиповерховий будинок — найвищу споруду Києва (на його місці нині стоїть готель «Україна»). Тоді казали, що це переховують документи. А коли почалися вибухи, одразу зрозуміли, що то за архіви, і почали тікати. Тікали через Банкову і Бессарабку, бо півХрещатика вже горіло. І в зоровій пам'яті залишилося, як з першого поверху вздовж фасадів здіймається вогонь, а зверху чорна хмара.

Першою вибухнула комендатура на розі Прорізної і Хрещатика. Другий вибух зруйнував готель «Спартак», він стояв навпроти комендатури. І далі один за одним почали вибухати всі готелі на Хрещатику: «Континенталь», «Грандготель»...

— Чому саме готелі?

— Бо німці розміщувалися саме в готелях і в порожніх квартирах на Хрещатику. Там до війни мешкала переважно еліта. На схід вона евакуювалася першою. Так само, як під час Чорнобильської катастрофи, коли першими до вокзалу помчали чорні «волги», так і в 41-му полуторки везли енкаведистів, їхні родини, меблі... Тому природно, що німці зайняли центр. Саме на це й розраховували мінери.

— Як довго гасили пожежу?

— Усю пожежну техніку вивезли на лівий берег у Бровари. Там вона і залишилася, частково тому, що пожежні частини потрапили в оточення, частково, бо закінчилося пальне. Німці наказали їм повернутися. До речі, німці також гасили пожежі. Вони мали свою техніку, качали воду з Дніпра, бо водогін, як я вже казав, не працював. По сходах, де колона Магдебурзького права, в Дніпро спускалися шланги. А підпільники їх... різали. Дивне було відчуття. Київ нищили, ніби він уже нікому не потрібний, ніби сюди вже ніколи не повернеться Червона Армія.

Знаєте, за що розстрілювали киян?

— Отже, 19 вересня прийшли німці...

— ... А за ними — похідні групи ОУН Мельника. І саме ці похідні групи налагодили міське життя. Створили міську управу, яка зробила дуже багато для киян. Багатьох, хто потрапив в оточення, вдалося визволити, створювали притулки, богодільні для старих, шість чи сім дитячих будинків. В один із них на початку 1942 року потрапив і я. Дома не було чого їсти, а там раз на день видавали баланду і два рази — мелясну водичку. Хоч якийсь порятунок. Поруч були залізничний вузол, депо, вагоноремонтний завод, які намагалася розбомбити радянська авіація. Однієї ночі вибухи були такі сильні, що у групі разом з шибками вилетіла і віконна рама. Вранці мудрі вихователька кажуть: «Оце, діти, вночі була дуже сильна гроза». А ми вже все розуміли: «Так, така гроза, що аж бомби падали».

Така була гра. Нас оберігали від політики. Ми малювали не свастику, а грибочки, сонечко, лисичку... Пам'ятаю свято 1 травня 1942 року. Націонал-соціалістична німецька робітнича партія цю дату визнавала і святкувала. У них і прапори були такі само червоні, тільки в білому колі — свастика... Пам'ятаю святковий ранок у дитбудинку. Жодної політики. У дверях сидить німець, представник від комісаріату. Ми співаємо «А вже весна, а вже красна, сонечко сяє...», «Я маленький хлопчик, виліз на стовпчик»... На стіні висить портрет Гітлера. Радянські пісні і вірші ми почали вивчати вже в останні місяці окупації, коли знали, що скоро прийде Червона Армія. Звичайно, це було небезпечно, але ніхто не «настукав».

— Складається враження, що окупаційна влада досить толерантно ставилася до киян. Та й Київ берегли...

— Вони його не нівечили, поки були тут. А коли почали відходити, то палили і нищили за такою саме схемою, як 1941 року. Спалили червоний корпус університету, бібліотеку (нині парламентську), грабували будинки. Приміром, з будинку, в якому нині МЗС, зняли з вікон і дверей всю фурнітуру. Бо це латунь — кольоровий метал, необхідний для виготовлення патронів. До речі, з перших днів окупації киян змушували здавати самовари і ступки з тієї саме причини. Але ми були патріоти і свої самовари не віддали (*сміється*). Тим більше знали, що з них зроблять патрони проти нашого батька.

Але крім того, що німці нищили будинки під час відступу, вони два роки винищували киян. 29—30 вересня 1941 року розстріляли 33 771 людину, переважно євреїв. І розстріли тривали упродовж двох років, приміром, за порушення комендантської години. 100 тисяч киян вивезли до Німеччини. Полювали на них, як на звірів. До воріт Сінного базару заднім бортом під'їжджала вантажівка. Німці оточували базар і йшли шеренгами, відбираючи за віком і зовнішнім виглядом. Якщо немає «арбайтс карти» або вона прострочена, кидали до вантажівки без жодних розмов. Відкупитися від них було неможливо. Потім — на Артема 24, у двір. У сусідній школі 138 була медична перевірка.

Молоді люди, щоб уникнути вислання до Німеччини, завдавали собі шкоди. Йшли навіть на ампутацію пальців, пили ліки. Один знайомий розповідав, що він приймав пігулки, від яких тиск підвищувався мало не до 300. Лікарі все розуміли, але підігрували і дуже багатьох врятували від Німеччини. І мою двоюрідну сестру в тому числі. Тітка мала поганий зір, але все-таки бачила. То лікар видав довідку моїй сестрі, що вона доглядає сліпу матір-інваліда. Такий був спротив наших лікарів, або, як казали німці, саботаж.

— А що ви можете сказати про саботаж з боку підпілля?

— Це дуже щемлива тема. Що зробили німці за перший акт саботажу? Схопили на вулицях 100 заручників, незважаючи на вік чи стать, і розстріляли. За наступний випадок — 200, потім — 300, 400... Тоді тільки підпілля одумалося. Знаєте, за що загинуло 300 киян? На майдані Незалежності стояв будинок Думи (і площа називалася Думська). До війни там були обком і міськком КП(б)У. Будинок не згорів у вересні 1941 року. Його підпалили 1 листопада. І вже 2 листопада німці вивісили оголошення: за цю акцію розстріляно 300 заручників. Виходить, своє спалили, ще й свої люди загинули? А 3 листопада вибухнув Успенський собор.

— А за Успенський собор скількох розстріляли?

— Нікого. Там була надто складна ситуація. Німці знали, що він замінований, і не розмінували.

— Окремі історики вважають, що розстріли у Бабиному Яру були помстою за підірваний Хрещатик...

— Не думаю. У Фастові розстріляли євреїв ще до Києва. У Кам'янці-Подільському розстріляли 23 тисячі 600 євреїв (з них 16 тисяч угорських депортованих євреїв) ще до Бабиного Яру. Є масове поховання євреїв у Харкові. Це була нацистська політика геноциду: знищення за етнічною ознакою. Циган теж винищували не тому, що вони радянські люди, а тому що вони роми.

Німецькі сапери виносять з Музею Леніна (нині Дім учителя) 57 радянських радіокерованих пристроїв, що мали висадити в повітря цей будинок. Вересень 1941 р.

Ворзельська осінь

— Коли в 20-х числах вересня 1943 року Червона Армія була вже в Броварах, німці почали евакуйовувати населення. Спершу вирішили виселити людей з трикілометрової зони на захід від Дніпра. Там німецька армія планувала вести оборону Києва. 26—27 вересня німці спалили на лівому березі Передмостову Слобідку і Труханів острів, де були селища. Спалили все, що могло тримати на воді десантників: будинки, ворота, двері, паркани... Людей повиганяли, були й загиблі... Десь 1 жовтня почали евакуацію мало не всього Києва. Я, як уже казав, був тоді в дитячому будинку. Моя мама Євгенія Костянтинівна Малакова і тітка Віра Костянтинівна Волохіна працювали в цьому будинку вихователька ми. Директором була Катерина Костянтинівна Кропивницька. Він розміщувався на вулиці Керосинній, 4 (нині Шолуденка). На той момент нас було душ 100 дітей дошкільного віку. В тому числі й немовлята. В цій групі саме моя мама працювала. Звідки немовлята? Підкидали дітей. То були діти, чиї батьки загинули, і... від німців. Сувора правда життя... Так само, як і єврейські діти (у нас їх було кілька), вони були записані під вигаданими іменами і прізвищами. Одних це рятувало від фашистів. Інших — від великих проблем у подальшому житті. Після війни були і трагедії. Наприклад, хлопець рудий, з блакитними очима, а батько загинув на фронті. Все — «фріц». А як він доведе, якщо батько загинув...

Отож дитбудинки теж евакуйовували.

— Це схоже на піклування...

— Офіційно вважалося, що нас рятують від бойових дій. Насправді вони не хотіли, щоб у них в тилу були гаврощі і партизани. До речі, коли Київ спорожнів і, здавалося, нікого не залишилося, знову почалося мародерство. І цього разу грабували не магазини, а сусідські квартири...

Нас завантажили в товарні вагони, запломбували двері. Перед тим нагодували пшоняним кандьором. Його возили у великих баняках на вокзальних возиках для багажу і роздавали безплатно. Це був «прощальний подарунок», який нам зробили перед відправкою до... Польщі. Що потяг іде саме туди, мама дізналася від німця, який обстукував колеса вагонів. Але тоді ми ще не чули ні про Освенцім, ні про Треблінку...

Але доїхати встигли тільки до Ворзеля. Вночі налетіла радянська авіація. Скинула на парашутах так звані саби (авіаційні бомби, що світяться). Вони опускаються повільно, а видно так, що можна газету читати. Комендант станції проскакав на білому коні і наказав усім зачинити вагони і двері. Хто вийде — розстріл на місці. І почалося бомбардування... На щастя, розбомбили не наш ешелон, а колії попереду. Ми вивантажилися і пішли шукати прихистку. Розмістилися в колишньому довоєнному санаторії «Україна» (він і зараз є). Місцева влада дозволила копати картоплю. Її садили для німців, але всі розуміли, що їм ця картопля вже не потрібна. В лісі було повно грибів. І ця ворзельська осінь... Картопля з грибами... Знаєте, смачнішої страви я не їв за все життя. Після голодовки в окупації ми вишкрібали з тарілок усе. Тоді казали, аж до піску (бо сіль була брудна, з піском). А ще нам дозволили брати молоко на молочарні. Отак у Ворзелі і просиділи весь жовтень. Вихователькок і персонал розмістили по хатах. Брата зарахували помічником двірника, сестру — помічницею кухаря.

У Ворзелі стали на постой німці. Це були вчорашні бауери. І коли мама питала, чому вони не здаються, ті відповідали: «Коли я здамся один, мене допитають і розстріляють. А якщо намовлятиму товаришів — «настукають», СС мене розстріляє, а сім'ю в Німеччині відправить у концтабір». А в них система «стукачів» була розвинена ще краще, ніж у Радянському Союзі... Пам'ятаю, там було піаніно, і господар грав німцям «Москву майскую», «Из-за острова на стрежень...» Вони ще й підспівували: «Вольга-Вольга, мутер-Вольга». І водночас вони були «зольдатен».

Якось німець посадив мене на коліна. У нього мундир був такий жорсткий, аж колючий. Він пригостив мене бон-боном (цукеркою). До чого я веду? Через два тижні я так само сидів на колінах у червоноармійця, який пригощав мене гарбузовим насінням. І я його питав, де мій батько, чого він не прийшов? А той відповідав: «Ще прийде!» Слава Богу, справді прийшов.

— Вже відчувалося, що фронт близько?

— З Василькова щодня піднімалася ескадрилья німецьких бомбардувальників. Брат їх завжди рахував: летіли сім трійок — загалом 21 літак. За якийсь час поверталися, і завжди на кілька літаків менше. І от настав день, коли брат дивиться на літаки і бачить, що вони, ще залишаючись у полі зору, починають завалюватися на крило і йдуть у піке. І вже видно спалахи від розривів зенітних снарядів.

Дитячий будинок був на узліссі. Перед нами — фруктовий сад. Листя на той час облетіло, все видно. Через дорогу навпроти німці викопали траншейку, поставили кулемет і приготувалися оборонятися. А ми ж у них за спиною... Ось прийшли двоє до нас на кухню. Сіли, поїли наш кандьор і пішли в ліс. Тільки ми їх і бачили. А інші сидять. А надвечір вони знялися і теж пішли. А ми сидимо на підлозі на другому поверсі, слухаємо казки. Вихователькі, няньки стоять у дверях, щоб до вікна не підходили, і дивляться. Стемніло. В сутінках по небу пішли заграви, почули якісь нові звуки. Це били «катюші». Німці їх називали «сталінський орган». Майже опівночі гупають у двері... А в сусідньому селі Рубежівка були власовці. То така сволота, що гірша за німців... Бачимо, на порозі стоїть старший лейтенант. Він був поранений і попросив, щоб його перев'язали. А ми не розуміємо, хто він. Наші ж у 41-му пішли без погон, а цей — у погонах. Старий дід ззаду каже: «Обережно, це поручик, власовець». Ну ми вдаємо, ніби радіємо. Заходьте. А мама стиха питає: «Котра година?». Тут у нас був берлінський час. А він так руку закинув картинно і каже: «22 часа по московскому времени». От тоді ми зрозуміли — наші! Почали одразу пісню співати, яку під кінець окупації вивчили: «Летят самолеты, сидят в них пилоты и с неба на землю глядят, как наши ребята флажки и плакаты несут на октябрьский парад».

Уранці прокинулися: валки ідуть, везуть спорядження. І тут же гармати стріляють (по Рубежівці). А серед артилеристів був хлопчик-підліток. Теж в обмундируванні. Тільки дивно було, що в нього з рукавів на мотузочках рукавички висіли. Але — боєць. Брат його запитує: «Куди це ви стріляєте?» — «По фріцах». Ми нічого зрозуміти не можемо. Хто такі фріци? Тут не було такого слова. Воно прийшло з фронту. Ми побачили джипи, студебеккери, які тягнули гармати... Валялися коробки з-під американської тушонки, з'явилися цигарки «Катюша». Отак почалося входження в нове життя.

Замість епілогу

Подарунком до 26-ї річниці Жовтневої революції мало стати визволення Києва. Під час цієї операції загинуло 417 тисяч бійців. На той час у столиці України мешкало 180 тисяч киян.

Наталя ФІЛІПЧУК.
Знімок з фотоальбому Дмитра Малакова «Київ 1939-1945».

Київ нищили, ніби він уже нікому не потрібний, ніби сюди вже ніколи не повернеться Червона Армія

ІСТОРІЯ КРАЮ

СЕРЕДА, 19 ВЕРЕСНЯ 2007 ■ № 167 (4167)

У видавництві «Критика» скоро побачить світ книга провідного українського історика Наталі Яковенко «Вступ до історії»

4 жовтня місто Глухів на Сумщині відзначатиме річницю канонізації свого видатного земляка Дмитра Туптала (Дмитрія Ростовського)

Ки-Я(А)нська (У)країна

В публікації «Глобальна українська цивілізація» (див. «Голос України», 06.06.2007) ми вже писали про тисячолітнє коріння української цивілізації, про що свідчить присутність на українській території найдавнішого в світі храму Кам'яної Могили (XII—III тис. до н. е.), протодержавного утворення Аратти, писемності та міфів, що стали основою майже всіх світових релігій планети.

Про Киян

Окремо варто поговорити і про найстарішу українську правлячу династію укрів-Киян, котра обірвалася з перехопленням у них (Аскольд, Дір) в IX ст. політичної влади русами...

Історики твердять, що в Стародавньому Шумері та Єгипті було місто Киян. XV династію фараонів-гіксосів (II тис. до н. е.) заснував Х(К)иян (після нього правили такі собі єгипетські володарі — Шишак, Любарн, Гузій, Мина, Вусирод, Гор, Пітана, Телепін, Тудалій, Укрмир).

В Хорезмі (напередодні його завоювання перським царем Дарієм) правила династія Кеянідів. Столицею Мьянми (Бірми) у III—II тис. до н. е. було місто Киянг, а грошовою одиницею — кият.

Окрім українського Києва, якому щонайменше 6—7 тис. років (тут були розташовані ще трипільські поселення!), є села з подібними назвами й у Польщі: Києво, Києвиця, Київська Воля, Кияни, Киї, Києв, Києвиці, Києвець. Місто Кийов є в Чехії, село Кияни в Литві, село Києв в Угорщині, в Сербії є селище Києво — в багатостраждальному краї Косово, а в сербській Лужиці — село Кий.

Загалом же ми маємо вражаючий перелік територій, пов'язаних із Киянами: Європа, Африка (Єгипет), Близький Схід (Ірак, Іран), Центральна Азія (Узбекистан), Індокитай (М'янма).

Але чому «Кияни»? Звернімося до міфології Кам'яної Могили, розвинутої у міфах Шумеру. Вона свідчить, що з води первинного А(О)кіану піднялася гора Киан, в якій зародився бог-творець Енліль. Останній розділив Ки (Землю) і Ан (Небо).

Схоже на те, що наші пращури вкладали в слово «Ки-я(а)н» інший зміст, аніж ми, оскільки ними правила однойменна династія, започаткована богом-творцем Енлілем.

У Стародавньому Шумері, за даними Леоніда Васильєва, система адміністрації була тісно пов'язана з культом бога неба Ана (IV тис. до н. е.). Храм на його честь був місцем суспільного управління (на чолі з верховним жерцем), здійснення релігійних обрядів, зберігання продовольства, центром ремісництва (металургії бронзи).

До речі, ісландський історик XII ст. Сноррі Стурлусон у своїй праці «Сага про Інглінгів», де йшлося про вихідців з Ольвії (Миколаївська область), котрі правили в Європі протягом I-IX ст. н. е., чомусь називав Європу Енеєю («Країною Енлілля»).

Та й ім'я «моторного парубка» Енея, нащадки якого, за римським істориком Титом Лівієм (I ст. н. е.), заснували Рим, напевно, пов'язане з цим словом.

Загалом виходить, що приблизно з VI тис. до н. е. у індоєвропейському світі починає формуватися теологічна конфедерація країн (де правили жерці — укри) — Священна (У)країна. За тогочасною практикою релігійним та, напевно, й адміністративним центром (У)країни стає релігійно-науковий комплекс Кам'яна Могила.

Тож ми не можемо погодитися з перекладом сучасної назви України як «окраины» (московської чи азійської) з таких причин:

1. Льодовики ніколи не перетинали життя в Україні, і вона протягом щонайменше 20 тис. останніх років була центром цивілізації.

2. Найстаріший храм планети Кам'яна Могила розташований в Україні, а храми завжди зводили в центрі обслуговуваної ними території, оскільки вони були місцем суспільного управління та здійснення релігійних обрядів.

3. Доведено, що наші пращури (трипільці/арії) протягом VI—II тис. до н. е. активно розселялися у світі і, прийшовши в інші краї, не могли (чисто психологічно) називати свою прабатьківщину «окраиной».

4. Слово «окраина» — російського походження, а російська мова, як відомо, почала формуватися лише з XIV—XV ст. н. е., а праукраїнська цивілізація нараховує більше 20 тис. років.

5. В українській мові немає слова «окраина», проте є — «околиця», і якби мешканці України прагнули підкреслити саме географічно-прикордонний характер своєї держави, вона носила б назву «Околиця»...

Продовжуючи етимологічний аналіз назви «Україна», варто звернути увагу на корінь «країна» (страна — російською, state — англійською). На Балканах (неподалік від населених пунктів Кий і Києво) досі є адміністративно-територіальна одиниця Сербська Країна. А в середні віки були відомі такі князівства, як Словенська Крайна і Войнова Крайна, що входили до складу Священної Римської імперії. Отже, слово «країна» є доволі поширеним у Європі і має дуже давнє походження.

А якщо згадати знайдені Анатолієм Кифішиним у кам'яних архівах Шу-Нун згадки про «священні таблички Um (Ум)», назва «Україна» цілком виправдано може розглядатися як «У(м)країна» — «Країна священних текстів» або «Священна країна».

Враховуючи, що в Україні розташований найдавніший релігійно-науковий комплекс планети Шу-Нун (Кам'яна Могила), досить вірогідно, що жителі праукраїнської периферії (зокрема й старанними переселенцями-аріїв) називали цю країну священною У(м)країною...

Про а(о)рїів

Філолог Станіслав Губерначук, досліджуючи в рукописах XI—XIII ст. географічні назви в Україні, які походять від імен богів та людей, помітив, що серед них переважають не християнські, а сонцепоклонницькі патроніми.

Річки: Оржиця, Оріль, Орілька, Самара, міста: Оргощ, Оратів, Оржиця, Ворзель, (о)Ржищів, Коростень, Оріхів, Арциз і Сарата, Армянськ і Євпаторія — загалом понад 25 населених пунктів України, судячи з назв, пов'язані з іменем бога сонця Кола і прабатька українців Ора (звідси й орії).

З історії відомо, що до стану кшатріїв належали окрім вождів і прості воїни — самари, із чим, очевидь, пов'язане виникнення назви Самара. В Україні населених пунктів із назвою Самара декілька (Сумщина, Крим, Галичина).

Але і в світі є чимало подібних назв: міста Самара в Росії, Самарканд — в Узбекистані, С(а)мара — у Західній Сахарі, Самаринда і Се(а)маранг — в Індонезії, Самарай — в Папуа-Новій Гвінеї. Є острів Самар на Філіппінах.

На присутність аріїв в Азійсько-Тихоокеанському регіоні вказують санскритські назви індонезійських островів Суматри (на санскриті — «океан») і Яви («острів вівса») та країн: Малайзія («гора»), Сінгапур («місто лева»), Непал («житло біля підніжжя»), Бутан («межа Тибету»)...

В Сирії є річка Оронт, у Стародавній Мідії була гора Оронт. За твердженням З. Рагозіної (1903 р.), «мідяни самі себе називали арійцями..., так називали їх і сусіди, і піддані...»

Геродот зазначав, що в Мідії жили: «тубільці», «кочовики», «ті, хто живе в шатрах» (кшатрії?), «власники грунту», «арізанти» і «маги» («атравани»).

Залишилися арійці панівною верствою і в правонаступниці Мідії — Персії. З. Рагозіна доводить, що цар Персії (Кір) Куруш був арієм і походив зі стародавнього арійського роду «куру» із Північної Індії, який дав багато героїв-царів.

Отже, перський цар Куруш не був персом... Епізод, скажете ви. Можливо, але як тоді пояснити, що перський класик Фірдоусі (940—1020? рр.) у поемі «Шахнаме» писав, що легендарний герой — Рустам, котрий жив у незапам'ятні часи міфологічних царів, походить із племені саків?..

А саки (звідси й назва кримського міста — Саки), як відомо, були східними скіфами. Отже, легендарний предок персів і таджиків — теж арій, як і наші пращури!

В Північно-Західній Індії у ті самі часи жив арійський народ камбоджа. Не здогадуєтесь, чому цар Куруш назвав свого сина іменем Камбуджія (перською — Камбіз)? До речі, з IX по XIII ст. на території Камбоджі, Центральної М'янми та Сіаму домінувала імперія Камбоджадеша.

Стародавня Індія називалася Ар'явартою («країною аріїв», а, може, «арійською вартою»?), Іран — Аріаном, Афганістан — Арією.

В тій самій Індії колись були провінції Аратта (нині — Пенджаб) і Орія (нині Оріса), де проживає народ ораони, котрий свою мову називає орія. В Ірані є провінція Орія, у Гвінеї — Ірія, а в Індонезії — Західна Іріана.

Арійська присутність простежується навіть у Новій Зеландії! За даними М. Бутінова, тамтешнє «маорійське суспільство складалося з вільних і рабів. Вільні ділилися на аріків — первородженних, рангатіра — молодших за народженням і варе — залежних. З числа аріків обиралися вожді племен».

На татуюваннях маорі (чи не єдиних із полінезійців, хто вирощує зернові і носить льняну одежу) відчутно присутній спіралеподібний орнамент, котрий знайдено на стилізованих статуетках із розкопок Мізинської стоянки на березі річки Десни (20 тис. років до н. е.)!

Європейські першовідкривачі Нової Зеландії голландець Абель Тасман (1638 р.) і англієць Джеймс Кук (1769 р.) в один голос свідчили про мужність маорі, які не боялися ні мушкетів, ні гармат європейців, хоча самі (арійський дух!) такої зброї і не знали...

Підсумовуючи, варто зазначити, що наші предки (енеїди? кияни? трипільці? — точної самоназви ми поки що не знаємо) протягом VI—I тис. до н. е. створили глобальну праукраїнську цивілізацію, котра, завдяки переможній ході по планеті аріїв, дала потужний поштовх практично всім, тепер уже — класичним цивілізаціям стародавнього світу: шумерській, єгипетській, еллінській, римській, індійській, перській, китайській, арійсько-тихоокеанській.

А що з нами сталося потім, тема окремої розмови...

Валерій БЕБИК,
доктор політичних наук,
проректор з інформаційно-аналітичної роботи Університету «Україна».

Особливості економіки

На перший погляд на Русі все було незвичним: і одяг, і напої, і побут, і звичаї, та й традиції. Що вже казати про політику чи економіку, особливо на етапі становлення держави, її створення. Нам, хто пережив подібний процес в останні півтора десятиліття, у чомусь повинна б стати зрозумілішою та ближчою історія Русі більш як тисячолітньої давності. Створення нової еліти, перебудова економіки, становлення нової податкової системи (не кажучи вже про походи, завоювання і навали ворогів) — за часів Віщого Олега, Ігоря і його нащадків Русь понад століття перебувала в стані безперервного державного будівництва.

Жертви податкової війни

Те, що відбувалося на землях Русі із середини IX по другу половину X століття, цілком можна було б назвати податковою війною. Жертви в цій більш як столітній війні були і з боку місцевого населення, і з боку представників держави, що зароджувалася. Якщо придивитися уважніше до літописних повідомлень, то можна дійти висновку, що загалом такого поняття, як податок, на Русі у X столітті вочевидь не було.

Питання тоді ставилося гранично просто і дуже навіть зрозуміло як на теперішній час. Його сформулював більш як 1100 років тому великий князь київський Олег, звертаючись до полян, сіверян та радимичів: «Кому платите?» Ішлося про данину. Етимологія цього слова досить проста: від слова «давати». Порядок виплати був так само простий: платили тому, хто сильніший. У кого більша дружина, армія, орда.

Згодом принизливий зміст слова «данина» канув у небуття, а саме воно стало вживатися в більш піднесених зворотах — приміром, «воздать дань уваження». Те, що звучання цього слова у нинішні часи повернулося до первісного, загалом характеризує епоху, що настала після розвалу СРСР.

А от зміст данини, а часом і процес її збирання мали в давнину певну специфіку. Збирання податків, тобто данини, князь проводив особисто. Узимку, коли підмерзлими дорогами, а де їх не було — руслами річок можна було дістатися до будь-якого селища або града Русі, у похід вирушала дружина на чолі із самим князем. Цей захід у літописах, а отже, і в народі, отримав особливу назву. Полюддя, ходіння «по людях». По тих самих «людях землі руської», про яких ішлося вище.

Хоча збереглися відомості про розміри данини, встановлюваної то в шкурках хутрових звірів — куниць, лисиць, білок, а то й у срібних монетах (кунах, ногатах, пенязях), насправді великий князь, а особливо його повноважні представники (або ті, хто оголосив себе ними) у збиранні данини не обмежувалися нічим і ніким. Князь повинен був подбати про збирання не тільки дорогоцінного хутра, а й продовольства, щоб прогодувати двір та дружину.

Слід окремо зазначити, що в данині була одна складова, регламентацію розмірів, а то й наявність якої руські літописи якось замовчують. Більш красномовні іноземці, котрі пишуть просто і ясно: на Русі правителі збирають данину рабами. Це, як і раніше, найбільш ходовий на зовнішніх ринках товар із тих, які край, точніше, його хазяї можуть запропонувати.

Тобто кожен похід-полюддя завершувався відправленням у стольний Київ—град обозів із хутром, продуктами та невільниками. Якщо шкурки та зерно, навіть срібло і хмільні меди аборигени могли віддати без особливого жалю (ліс великий — білок багато, хліб ще виростимо, бджоли теж є), то жива данина викликала зовсім інші емоції. Князь, який регулярно продає підвладне населення в рабство, так само регулярно ризикує життям. Можливо, саме цим і була зумовлена така жорстока розправа місцевого населення над великим князем руським Ігорем.

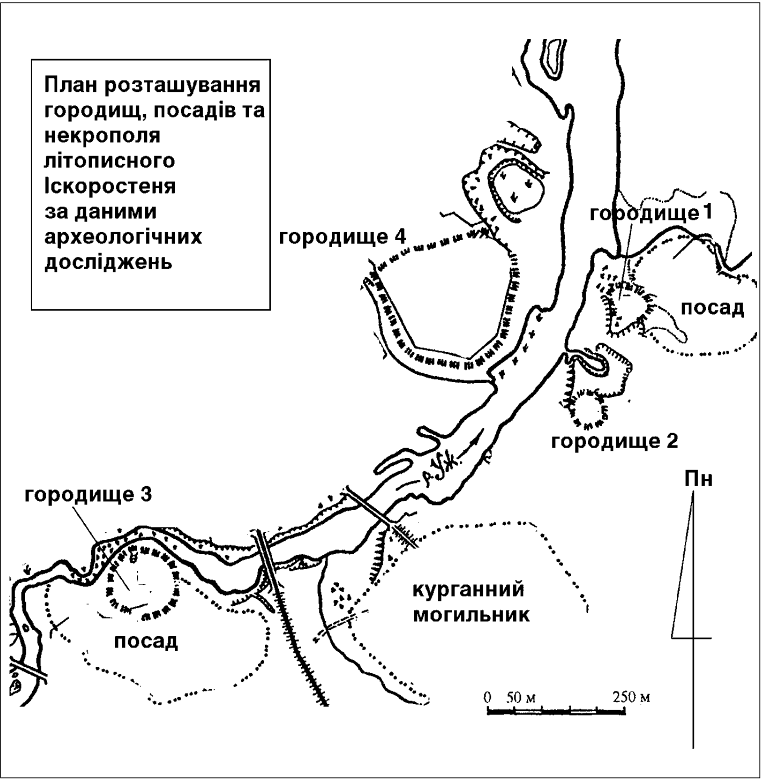
До того ж саме полюддя було не дуже-то впорядковане. Неупорядковане ще й тому, що сам київський князь фізично не міг об'їхати за зиму підвладні йому землі. Йому неминуче доводилося посилати за данинoю представників. Можливо, саме їм видавали невеликі бляхи зі знаком київського князя — тризубцем, виготовлені зі срібла, частіше відлиті з бронзи. За особливостями герба — «знака Рюриковичів», фахівці співвідносять їх із тим чи іншим князем. Кілька десятків таких предметів, які фахівці датують X—XII століттями, зберігається нині в музейних і приватних колекціях. Але хто знає, скільки самозваних збирачів данини роз'їжджали на свій страх і ризик селами й містами Русі? Причому, ясна річ, грабували місцеве населення, зрозуміло, не інакше як від імені і за дорученням київського князя.

Київ проти Іскоростеня, Русь проти Дерев.

та політики на Русі

Такий лад, точніше — безлад (якщо не гірше) не міг тривати вічно, тим паче на Русі, котра в часи правління Ігоря стала вже явно не та, якою була за Віщого Олега. Адже «люди землі руської», чиї представники вели переговори з іноземною державою, рано чи пізно мали замислитися над питанням: а з якого це дива князь, нехай він і великий, і навіть київський, його рідня і вірна дружина торгує родичами своїх підданих на константинопольських ринках? До того ж подекуди ще міцно сиділи правителі з місцевих династій, котрі й самі розраховували на данину.

Іскоростенський укріпрайон X століття, столиця Древлянської землі.

І от неминуче настав день, коли жертвою податкової війни, оголошеної стольним Києвом своїм близьким і далеким підданим, став сам великий князь руський Ігор. Заради справедливості треба вказати, що й після смерті Віщого Олега місцеві князі спробували припинити виплату данини, але дружина Ігоря, згідно з літописами, швидко відновила колишній «лад».

945 року князь укотре вирушив збирати данину з підвладних Києву земель. Можливо, йому закрутили голову перспективи укладеного торгового договору з Константинополем. Він і його дружина, імовірно, вже підраховували бариші від розпродажу в Константинополі зібраної в полюддя данини за поточний 945 рік. Чи не тому князь спробував зібрати данину з Древлянської землі двічі?

Можливо, йому це і вдалося б, якби він не відпустив до Києва дружину з обозом уже зібраного за першим разом. Спроба повторити збирання з «малою дружиною» закінчилася плачевно. І зовсім не через стихійні заворушення народних мас, а найімовірніше — через дії місцевої еліти. Може, древлянська знать побачила, що на її долю данини вже не залишиться. Договір договором, а чим же це в Константинополі світлі князі торгуватимуть? А може, вирішили використати необачність київського князя і звільнитися від залежності, а там, дивись, і позмагатися за владу на Русі.

Справді, як показали подальші події, плани древлян заходили досить далеко: вони вирішили не тільки ліквідувати залежність від князя руського, а й заволодіти його князівством, що залишилося під управлінням удови — Ольги. Причому заволодіти не силою зброї, а шляхом одруження із вдовою древлянського князя Мала. Такий собі династичний союз у кращих традиціях європейського феодального права. Далі — сватання (два посольства) і жорстока помста древлянській еліті — про події, що відбувалися на київських горах того року, написано достатньо.

Падіння Древлянської землі

Історія з князем Ігорем наочно показала русам, котрі засіли в Києві, які далекі вони від безроздільного панування в краї. Щоб підтвердити своє верховенство, вони мали продемонструвати свою міць і рішучість не лише древлянам, а й довколишнім племенам.

Літописні записи про похід Ольги на древлянський Іскоростень більше схожі на легенду, ніж на хроніку реальних подій. Літопис повідомляє про виняткову жорстокість каральних акцій — закопування в землю живцем і спалення послів, знищення обложеного міста і віроломне вбивство тих, хто здався на милість переможців. Деякі історики були навіть схильні вважати все, і спалення Іскоростеня також, легендою, записаною літописцями, які черпали (через брак документальних джерел) натхнення і фактичний матеріал із народних переказів.

Однак археологічні розкопки, проведені на місці столиці древлян, дали такі вражаючі результати, що цього разу надихнули місцеву владу не мало не багато на судовий позов на адресу київської мерії! Через 1050 років адміністрація Коростеня (імовірно, як правонаступниця міської громади IX століття) на повний голос заявила про наміри вимагати від Києва компенсації за збитки, завдані колись воїнством Святої Ольги багатостраждальній столиці Древлянської землі! Щоправда, самі позивачі визнавали, що розглядають свою заяву насамперед як піар-акцію, покликану привернути увагу «до проблем малих міст».

Столичні батьки міста у відповідь намагалися пояснити, що вони не є правонаступниками ні Русі як держави, ні київських князів, а за діяння княгині Ольги і її збройних сил київська громада відповідальності не несе й поготів. І тим більше не може вирішувати проблеми малих міст, котрі давно вже не перебувають під її юрисдикцією.

Розкопки, проведені київськими археологами на початку XXI століття, засвідчили, що давня столиця Древлянської землі, подібно до стольного Києва, складалася з кількох частин. Усього було знайдено залишки чотирьох городищ—фортець загальною площею майже 12 га. В околицях городищ розкопані поховання городян, у тому числі досить багаті, є серед них такі, що належать до X століття. Дослідники припустили, що це поховання представників древлянської еліти, наступники якої втягли вождів у смертельний бій з великими князями Русі. На той час, судячи з даних розкопок, Іскоростень був не менш значним населеним пунктом, ніж той самий Київ.

Одну з древлянських фортець, зведену стародавніми мешканцями Іскоростеня—Коростеня на вершині гранітної скелі, вже в XX столітті радянські військові будівельники пристосували під командний пункт «лінії Сталіна», вирубавши в товщі скелі штольні і неприступні бункери. Зрозуміло, за часів Ольги Іскоростень не мав у своєму розпорядженні ні бетонних дотів, ні бункерів. Однак міць його древніх укріплень, що відкрилася після розкопок, очевидна. Вони зовсім не були схожі на вали з частоколом із дубових колод із необдертою корою, як про те написав автор найоригінальнішої версії походження назви стародавнього града — «Из-корыстены», тобто Іскоростень. Тим самим він мимоволі виставив своїх давніх земляків зовсім уже нетямущими лісовиками, котрі не знають, як готувати дерево до будівництва. Адже жучки й личинки, які живуть під корою, завжди готові зжерти деревину, а з нею й стіни міста. Тому серйозні будівельники завжди і скрізь, в усі часи перед будівництвом кору зі стовбурів обдирають.

Древлянські фортифікатори взагалі перейшли від будівництва примітивних парканів-частоколів до спорудження справжніх фортець. Після розкопок стало зрозуміло, чому київська дружина (а в ній напевно були воїни, які ходили з Ігорем під стіни Константинополя) довго й спочатку безуспішно простояла під стінами древлянського укріпрайону.

Так, городище №1, яке археологи й запропонували іменувати літописною назвою «Іскоростень», було зведене на гранітному останці (нині — «Червона гірка»), що здіймався над заплавою річки Уж. Підніжжя його оперізував рів 6 м завширшки й завглибшки до 2 м. Ширина його біля дна становила близько 1,5 м, тобто рів являв собою лійку з досить крутими схилами — кути сягають 40—55 градусів! Подолати таку перешкоду під обстрілом зі стін фортеці було непросто.

На краю ескарпу археологи простежили викладену з брил граніту стіну. Простір між нею й останцем заповнили землею, створивши міцний фундамент для дерев'яної стіни, розташованої нагорі. Неможливо було зробити під такі укріплення підкоп, зруйнувати їхню основу тараном. Не можна сказати, що місто не намагалися штурмувати — в рові під час розкопок знайдено залишки зброї. Але навряд чи ці спроби закінчилися вдало.

На території городища виявлено житла, а в них — найрізноманітніші знахідки, серед яких прикраси із золота й срібла. Його мешканці були людьми небідними. І всі будинки — зі слідами страшної пожежі. Одним із символів трагедії Древлянської землі могла б стати знайдена під час розкопок п'ятипроменева сережка-підвіска із зображенням птаха. По-перше, з тієї причини, що літописне повідомлення твердить про спалення міста за допомогою отриманих у данину птахів. По-друге, вигляд цієї підвіски. Її дужка зламана, а саму річ знайдено в культурному шарі — тобто її впустили і втоптали в бруд. Сама по собі штучка дорога, адже відлита зі срібла. На її виготовлення пішло кілька повновагих дирхемів. Підвіска-лунниця зазнала впливу вогню.

Саме ця знахідка була обрана символом давнього града, коли Монетний двір України вирішив відзначити 1300-річчя Коростеня. Трохи нижче панорами сучасного міста поміщена обламана срібна підвіска-птах, знайдена під час розкопок. Якщо вам потрапить до рук така п'ятигривнева монета із серії «Давні міста України», зверніть увагу на цю деталь. А ще на те, що на зворотному боці монети — знак князів із роду Рюриковичів, який став малим гербом незалежної України.

Ювілейна монета на честь 1300-ліття Іскоростеня-Коростеня.

Та навряд чи Ольга утнула номер із птахами. Адже досить було запустити в місто кілька десятків стріл із прив'язаним до них берестом. Такий запалювальний снаряд був би особливо ефективним після посушливого літа — пригадаймо, облога Іскоростеня тривала все літо.

І коли стало зрозуміло, що приступом місто не взяти, а древляни здаватися не збираються, через вали полетіли вогненні птахи-стріли. Спалено спочатку було лише одне з городищ. Археологи, до речі, звернули увагу на те, що в літописі йдеться про пропозицію городянам капітулювати, зроблену княгинею вже після вогненної купелі. Тобто було до кого звертатися з такою пропозицією. Злякані мешканці вцілілих городищ здалися на милість переможців, але це не врятувало місто від остаточного розгрому, а його мешканців — від загибелі. Княгиня «ових изби» — тобто наказала вбити, інших зробила рабами. Щоправда, декому пощастило — їх лишили в живих у Древлянській землі — щоб вони знову платили данину. Ту саму данину, з якої все й почалося.

Зробивши з древлянською знаттю, Іскоростенем і його городянами те, про що розповідають літописи, Ольга виконала свій обов'язок перед князем Ігорем. Причому і за законами русів, і за законами слов'ян — у ті часи кровну помсту ще не замінили виплатою срібла. Розкопки на території городища показали: життя на ньому почалося у VIII столітті, а припинилося сто п'ятдесят років потому — після грандіозної пожежі близько середини X століття. Більше в цитаделі не селилися. Саме ім'я столиці колись незалежної землі древлян назавжди зникло з руських літописів. Життя відновилося вже в новому місці, за валами городища №3, і це місто стали називати інакше — «Іскорость».

Імовірно, не випадковий подальший життєвий шлях княгині Ольги — від правительки, яка вогнем і залізом збирала Русь під владою Києва, до Святої, котра прийняла істинного Бога. Вона прожила за мірками того часу довге й досить важке життя, у якому вистачало діянь, гідних великого правителя, але вони вимагали покаяння та прощення.

Здавалося б, слава та велич Древлянської землі, що колись претендувала на об'єднання багатьох слов'янських вождів під своїм верховенством у єдину державу (цікаво, як би вона могла називатися?), була навіки похована під попелом Іскоростеня. Але знову зміна поколінь привела до серйозних перетворень цього загадкового й непостійного «роду руського». Адже не мине й тридцяти літ, як на київський престол зійде князь Володимир, син Святослава. Так, його ім'я ще інколи звучатиме в сагах на північний манер — «Ульдемир», а його сина Ярослава — як «Ярислейф». Але важливо не це.

Важливо те, що мати великого князя київського, князя Русі — древлянська князівна, нехай вона й ключниця при великій княгині. До речі, ключниця — одна з найвищих придворних посад. Вона керує всією прислугою і розпоряджається запасами. Щоправда, сам шлюб начебто не зовсім законний. Однак важливо те, що з цього моменту починається кровне єднання князівських династій — Рюриковичів і давніх, слов'янських. І навіть найбільш вірні й ідейно стійкі прихильники «норманської теорії» вважають, що скандинавська лінія в історії Русі сходить нанівець якщо не за Володимира-Ульдемира, то за його сина Ярослава-Ярислейфа, якого називають Мудрим.

Тож, мабуть, негоже нинішній коростенській владі позиватися з Києвом або з Рюриковичами (що було б логічніше і справедливіше) за колишні образи і збитки. Можна сказати, що компенсація вже цілком відбулася тисячу з лишком років тому, якщо брати до уваги стратегічну мету князя Мала і його соратників, а саме київський престол, місце великого князя. І хоча держава зі столицею в Києві так і не одержала назву «Деревської» чи навіть «Іскоростенської землі», бажаного за великим рахунком було досягнуто: представник древлянського роду (нехай і по материнській лінії) усе-таки займав місце в Києві, гідне його славних древлянських предків! Місце, про яке вони так мріяли і якого вони так домагалися.

Мало того, князь цей, який увійшов в історію не тільки як Володимир Великий, Володимир Святий, хреститель Русі, а й як не менш знаменитий билинний «Владимир Красно Солнышко», став, мабуть, чи не найбільш відомим і шанованим у прийдешніх століттях із великих київських князів. На честь нього споруджено храми, йому встановлено численні пам'ятники (і в Європі, й далеко за океаном), його портрет прикрашає банкноти країни, що має назву Україна, а його зображення лише два роки тому викарбував на монеті Національний банк. Володимир Великий на них із хрестом (майже як на легендарних златниках і срібрениках, карбованих більш як тисячу років тому) і з храмом, який тримає в руках.

От тільки мало хто з його древлянських родичів зміг усьому цьому порадіти і взяти участь в управлінні державою з назвою Русь, хіба що дядько. Звався древлянський дядько Добринею (у народній пам'яті більш відомий як билинний богатир Добриня Нікітіч). Однак нащадки древлян стали підданими великого князя київського, а згодом — одним із русами народом.

До слова, далеко не всі нинішні жителі околиць Іскоростеня ведуть свій родовід від древлян. Багато, дуже багато хто веде його й від дружинників княгині Ольги, й від інших переселенців з околиць Києва. Одержавши в надіт землі древлян, колишні дружинники й кияни в такий спосіб успішно пережили погром, учинений на Київщині воїнством хана Батия в XIII столітті. Але це вже інша історія.

Михайло ВІДЕЙКО.

Чільник Сумської облради лякає... революцією,
або Ноу-хау в технології піару

Борони Боже, В'ячеслав Шапошнік не такий уже правовий невіглас, щоб прямо і відкрито закликати людей на барикади. Тож закликав опосередковано під час прес-конференції, яку 29 серпня провів в агентстві УНІАН. Голова облради «скромно» відзвітував перед журналістами: мовляв, Сумщина перебуває на межі громадських заворушень. З якої радості? На його переконання, місцеві громади області можуть вдатися до масових акцій протесту в разі, якщо в проекті держбюджету на 2008 рік не буде передбачено норму про відрахування місцевим бюджетам 25 відсотків рентних платежів за видобуті на території області нафту, газ і газовий конденсат. Після цього обласний керманич вдався до ще гучніших «страшилок»: «Я вважаю за свій обов'язок зберегти (ні більше, ні менше. — **Авт.**) в області спокій і не допустити масових заворушень. Ця зустріч із ЗМІ для наших мешканців практично остання можливість переконати Кабінет Міністрів дослухатися до пропозицій області і не доводити Сумщину до крайніх заходів».

А тепер спробуємо з'ясувати, звідки у пана голови стільки «миротворчого» екстремізму і чому раптом він так перейнявся революційними ідеями, і з якої такої нагоди, немов смолоскип, запалився «ніжною батьківською любов'ю» до бідних сумчан?

Те, що урядові можновладці разом з наближеними до них олігархами майже десять років (з часу позбавлення Охтирського нафтогазодобувного управління статусу юридичної особи. — **Авт.**) дерибанять підземні багатства Сумщини (на території області видобувається половина української нафти і майже стільки само газу) по-чорному, тобто «за спасибі», — це правда. Видобуток чорного золота і блакитного палива на території регіону щорічно приносить державному бюджету лише одних податків і зборів більш як 1,5 мільярда гривень. А ось сумчанам, як зазначалося вище, і справді перепадає скрученa дуля. Водночас на Сумщині найгірший в Україні показник народжуваності, за рівнем смертності область також у трійці найгірших, а в районах нафтовидобування жахлива ситуація з онкологією, забрудненням грунтів, води тощо.

При цьому обласний бюджет розвитку, левова частка якого йде на проїдання, становить лише 1,8 мільярда гривень, тоді як до держбюджету Сумщина перераховує майже вдвічі більше — понад 3 мільярди гривень. Так область за рахунок життя, здоров'я і соціально-економічного благополуччя сумчан забезпечує державі мільярдні прибутки, фактично нічого не одержуючи взамін. Правда й те, що кілька попередніх спроб облради знайти порозуміння в цьому питанні з Мінфіном і урядом упродовж останнього року не привели до жодних позитивних зрушень у цьому питанні. На переконання Шапошника, вихід із ситуації — у закріпленні в законі «Про Державний бюджет України на 2008 рік» норм відрахування до місцевих бюджетів області 25 відсотків ренти за видобуті в області нафту, газ і газовий конденсат. Пропозиція — логічна, проблема — актуальна, тим паче що відповідна норма була раніше у Кодексі України про надра. Була і раптом зникла. Тож усі 100 відсотків коштів «пливуть» до столиці.

І все-таки слова пана Шапошніка про його гаряче піклування можна було б сприйняти за чисту монету, якби не кілька якби...

Якби голова облради через журналістів не почав залякувати суспільство «десятками і сотнями звернень людей, готових захищати свої інтереси всіма дозволеними засобами» напередодні виборів. Якби пан Шапошнік з огляду, що обурливі звернення громадян уже давно йдуть пачками, не розкачувався півтора року, а вдарив на сполох ще в середині 2006-го, на підготовчому етапі формування держбюджету на 2007 рік, коли урядові віжки були у представника помаранчевих? Якби лякав масовими заворушеннями не тільки нинішню, а й тодішню владу?

Виникає закономірне запитання: чому обласний чільник не грюкнув по столу кулаком, скажімо, після свого приходу до влади? Не знав докладно ситуації? А можливо, не з руки йому було тривожити своїх партлідерів, які саме з головою поринули у розподіл владного пирога. А коли партійні аксакали правдоборця В'ячеслава Шапошника зрозуміли, що владний пиріг остаточно вислизнув з їхніх рук, то, схоже, вирішили проблему «ренти» притримати до часу і жбурнути її межи очі своїм політичним опонентам під час передвиборної кампанії на дочасних виборах до Верховної Ради. А щоб ляпас вийшов якомога гучнішим і смачнішим, либонь, наказали своєму підлеглому настрахати суспільство удаваними заворушеннями у слушному місці. Не де-небудь, а обов'язково тільки перед представниками центральних засобів інформації. Адже давно відомо: що більший камінь, то ширші від нього кола на воді. Тим паче що в області цій «страшилці» мало хто повірить, а тому бажаних політичних дивідендів на ній не заробиш... Інша річ, коли удаваний грім вдарить зі столиці. Тоді, можливо, й удасться нашкребти кілька додаткових дивідендів. Недарма у народі кажуть: на безриб'ї і рак риба. Ось тому голова Сумської облради, а за сумісництвом ще й голова обласного виборчого штабу однієї з політичних сил й запустив передвиборну страшилку. Раптом спрацює...

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

Торгова палата ставить знак якості

Київська торгово-промислова палата спільно зі столичною міськдержадміністрацією обрала кращі товари та нагородила їх виробників дипломами «Київська якість». Нинішнього року такими визнано автоматизовану систему керування дорожнім рухом товариства «Росток-ЕЛЕКОМ», сушки і сухарі хлібокомбінату №11, трансформатори «Дослідного заводу зварювального устаткування Інституту електрозварювання імені Патона», лічильники електроенергії і пристрої приєднання підприємства «Київприбор», керамічну плитку для стін і підлоги товариства «АТЕМ», труби залізобетонні вертикального формування та для мікротунелювання «Комбінату будіндустрії».

На знімку: під час нагородження лауреатів.

Енергозберігаючі технології і матеріали в будівництві

■ НА ЗДОБУТТЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ УКРАЇНИ В ГАЛУЗІ НАУКИ І ТЕХНІКИ ЗА 2007 РІК

Головними питаннями розвитку економіки та добробуту суспільства України є раціональне використання енергоресурсів. Досвід передових країн світу, які під час виходу з енергетичної кризи 70-х років в стислі терміни скоротили на третину витрати енергоресурсів на одиницю ВВП, свідчить про наявність потенціальних можливостей України найближчими роками. Для того, щоб рівень життя і промислове виробництво в Україні стали такими, як західноєвропейські, необхідно не тільки зменшити витрати енергії, а й підвищити ефективність її використання, щоб не допустити невиправданого збільшення обсягів виробництва енергії, пов'язаного зі спалюванням великої кількості палива і з забрудненням довкілля.

Враховуючи великий дефіцит енергоносіїв в Україні починаючи з 1995 року, авторським колективом ВАТ «КиївЗНДіЕП» та ВАТ «ДБК-3» (Брусан А. А., Дорошенко В. О., Вайнов О. З., Ковальчук В. О, Нечипорук В. І., Савенко В. І., Ступник О. І., Ткачук Б. І., Черних Л. Ф.) розроблено і представлено на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки 2007 року «Цикл досліджень розробка та впровадження енергозберігаючих ефективних конструкцій і технологій для житлових будинків і споруд».

За безпосередньої участі авторів роботи створені науково-теоретичні основи методів досліджень і експериментальну базу для проведення експериментальних випробувань огороджувальних конструкцій будинків та їх елементів, а також інженерно-фізичні методи розрахунків теплотехнічних властивостей конструкцій. Ці наукові та інженерні методики є унікальними і стали класичними в галузі теплотехніки.

Більш як 160 наукових праць за участю авторів роботи присвячено цій темі.

У результаті досліджень та впровадження на практиці нових технологій улаштування огороджувальних конструкцій істотно поліпшилась якість і комфортність житла. Нові багатоповерхові будинки, зведені ВАТ «ДБК-3» із сучасних матеріалів за розробленими прогресивними технологіями, прикрасили майже всі житлові масиви столиці України. З використанням енергозберігаючих типів огороджувальних конструкцій і технологій ВАТ «ДБК-3» збудовано 112 будинків загальною площею 2 138 626 кв. м.

Застосування нових систем дало змогу досягти економії енергоресурсів більш ніж на 94,7 млн. грн.

Робота авторського колективу ВАТ «КиївЗНДіЕП» та ВАТ «ДБК-3» є значним внеском у розвиток енергозбереження, теплотехніки та будівельної галузі і по праву заслуговує присудження Державної премії України в галузі науки і техніки 2007 року.

О. ЛІВІНСЬКИЙ,
заслужений будівельник України, доктор технічних наук, професор, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, керівник відділення будівельних наук Української академії наук.

Чому розкошують монополісти

(Початок на 3-й стор.).

Показовою тут є така життєво важлива «арифметика»: ціна на електроенергію порівняно з минулим роком зросла на одинадцять відсотків, залізничні перевезення — на п'ятдесят і майже вдвічі подорожчали житлово-комунальні послуги.

Голова правління ТПУ переконаний: виходом з цієї ситуації може бути державне регулювання природних монополій, які репрезентують базові галузі національної економіки, а не виведення їх з-під норм вищезгаданого закону про закупівлі, як пропонують деякі недалекоглядні «фахівці». Реалізація такої ідеї, наголошує він, «лише посилить порушення у цій сфері і виведе величезні кошти з-під прямого контролю держави». Володимир Лаба запевнив, що Тендерна палата виконуватиме указ Президента про підвищення ефективності системи державних закупівель.

Журналісти дізналися і про намір палати ініціювати розпуск тендерних комітетів замовників за грубі порушення закону про держзакупівлі. Такий крок спричинений виявленими фактами так званих централізованих процедур, коли органи місцевого самоврядування проводили закупівлі для підлеглих організацій. Часто трапляються випадки, коли до складу тендерних комітетів включають близьких родичів претендентів або взагалі імітують конкурс. З такими порушниками можна і треба боротися. Наприклад, розміщувати їхні прізвища на офіційних сайтах Міжвідомчої комісії з питань держзакупівлі. «Це буде дійовим механізмом», — переконані в Тендерній палаті.

Володимир Лаба також зупинився на політичному моменті: «безпідставному звинуваченні посадовців ТПУ в корупції та порушенні законодавства». Такі звинувачення, вважає він, посилилися з початком виборчої кампанії і мають «виключно політичний характер». Тим, хто спекулює на «тендерній темі», пан Лаба нагадав, що в органах управління ТПУ представлені практично всі провідні політичні сили. Тому не зовсім зрозуміло, кого вони поборюють своїми закидами про корумпованість під дахом Тендерної палати.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

■ ОГОЛОШЕННЯ

Господарським судом Автономної Республіки Крим (95003, м. Сімферополь, вул. Р. Люксембург, 29/Річна, 11) порушено справу № 2-6/11224-2007 про визнання банкрутом боржника Сільськогосподарського виробничого кооперативу «Ударник» (97153, АР Крим, Ніжнегорський район, с. Дрофине, вул. Садова, 9, п/р 260063461, ідентифікаційний код у ЄДРПОУ 00850158, МФО 324421, у КРД АППБ «Аваль.»).

Розпорядником майна призначено Кухту Василя Михайловича (ліц. № АВ № 307280 від 24.02.2007 р., м. Сімферополь, пров. Руський, 94).

Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом 30 днів з моменту опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 16 серпня 2007 р. порушено справу № 27/152/Б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Ларгівське хлібоприймальне підприємство» (84000, Донецька область, Олександрівський район, смт. Олександрівка, вул. Радянська, буд. 16, р/р 260001411 в Кельменецькому відділенні ЧОД ВАТ «Райффайзен Банк Аваль», МФО 356464, код ЄДРПОУ 30823978) та введено процедуру розпорядження майном.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Максимова Андрія Анатолійовича (01030, м. Київ, а/с № 85), ліцензія серія АБ № 176226 від 14.09.2005 р.

Заяви кредиторів до боржника приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Ліквідатор ВАТ "Єнакієвське АТП 11408",
повідомляє про проведення аукціону з продажу активів. На аукціон виставляється комплекс будівель та споруд (виробничий корпус літ. И-1, площа 5062,5м² з асфальтовим покриттям, площею 1800м², огорожа 257,7 п.м., сарай літ.1Б, площа 94,3 м², сарай К-2, площа 391,5м², сарай літ. Э, площа 27,2м²) ВАТ "Єнакієвське АТП 11408", які розташовані за адресою: м. Єнакієве, пр-т Металургів, 63, початкова ціна продажу - 268642,82грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 13432,14грн. З фіксованими умовами аукціону та технічною характеристикою майна, можна ознайомитись за адресою підприємства боржника. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуємого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників аукціону - 17,00 грн. перераховуються на р/р 260003921 в ДОД АППБ "Аваль" Єнакіївське ТОБО, МФО 335076, ОКПО 1748910340, ПП Любченко Н.А. Для участі в аукціоні необхідно надати письмову заяву Єнакіївському відділенню Української товарній біржі, за адресою: м. Єнакієве, вул. Щербакова, 133/10. Строк надання заяв до 16.00год. 28 вересня 2007р. включно. Аукціон відбудеться після 10 календарних днів із дня публікації інформації 01 жовтня 2007р. о 15.00 год. на ВАТ "Єнакієвське АТП 11408" за адресою: м. Єнакієве, пр-т Металургів, 63. Переможець аукціону на підставі затвердженого протоколу аукціону укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором ВАТ "Єнакієвське АТП 11408". Довідки за телефонами: 8 (062) 304-37-21, 304-77-83, 8(06250) 5-29-90.

Господарський суд Запорізької області (69061, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) Постановою від 10.09.2007 р. по справі № 21/198/07 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру стосовно Товариства з обмеженою відповідальністю «Електротехбуд» (код ЄДРПОУ 34718909, 69065, м. Запоріжжя, вул. Дудикіна, 7/17, р/р відсутній).

Ліквідатором підприємства призначено Шестопалова Олега Володимировича, ліцензія АБ № 271557 від 18.11.05 р., 69118, м. Запоріжжя, вул. Гаврилова, 5, кв. 48, т. 8 (061) 2207558.

ВАТ «Азот» (м. Черкаси)
Повідомляє про внесення до порядку денного загальних зборів акціонерів ВАТ «Азот», які відбудуться 2 жовтня 2007 року, додаткових питань:

3. Про ліквідацію дочірнього підприємства «Палац культури «Дружба народів» відкритого акціонерного товариства «Азот» (код ЄДРПОУ 21367221), яке розташоване за адресою: 18005, м. Черкаси, бульвар Шевченка, 249.

4. Затвердження рішення Наглядової ради ВАТ «Азот» оформленого протоколом № 141.1/07 від 18.05.2007 р.

Довідки за телефоном: (0472) 39-23-91.
Виконавча дирекція ВАТ «Азот».

УТИЛІЗАЦІЯ ПЕРСОНАЛЬНИХ КОМП'ЮТЕРІВ

МП "СОЛЯРІС"
приймає в переробку морально застарілу:
- *персональну (IBM PC) техніку;*
- *оргтехніку;*
- *АТС та мобільні телефони;*
- *прилади, блоки, комплектуючі.*

тел. (044) 585-88-01; 585-88-02
факс (044) 585-88-00
e-mail: solyaris@solyaris.com.ua
www. solyaris.com.ua

Ліцензії № 344235, 344236, 344237
Мінфіну України
Ліцензії № 270922, 270935
Мінпромполітики України

Постановою Господарського суду Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) від 16 серпня 2007 р. у справі № 2/32/07 визнано банкрутом Відкрите акціонерне товариство «Новобузький комбінат хлібопродуктів» та відкрито ліквідаційну процедуру (55600, Миколаївська область, м. Новий Буг, вул. Ватутіна, 1, код ЄДРПОУ 00952083, р/р 260041736 в МОД ВАТ «Райффайзен Банк Аваль» м. Миколаїв, МФО 300335).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Максимова Андрія Анатолійовича (01030, м. Київ, а/с № 85), ліцензія серія АБ № 176226 від 14.09.2005 р.

Заяви кредиторів до боржника приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) 03.09.2007 р., справа № Б-24/94-07, акціонерне товариство відкритого типу «Куп'янськагротехсервіс», Харківська обл., Куп'янський р-н, с. Сеньок, код 03762070 визнано банкрутом, розпочата ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Дьоміна Олега Олександровича, ліц. АБ № 176242 від 05.09.2005 р. (для листів: 61052, м. Харків, вул. В. Гончарівська, б. 3, кв. 1).

Увага! Пропозиція для юридичних осіб

СЕРТИФІКАТ ФОНДУ ОПЕРАЦІЙ З НЕРУХОМІСТЮ (ФОН)

27% НА РІК!

НОМІНАЛЬНА ВАРТІСТЬ ОДНОГО СЕРТИФІКАТУ ФОН – 10 000 ГРИВЕНЬ

м. Київ, вул. Ольгинська, 3, тел.: (044) 254 56 89

Банк «Аркада» – банк Вашої родини!

АРКАДА
Акціонерний комерційний банк

www.arkada.ua

СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ БАНК

м.Луганськ, 26 Бакінскіх Комісаров, 155, тел.(0642) 590-761

Фінансова звітність за II квартал 2007 року

Звіт про фінансові результати Східно-промислового банку за II квартал 2007 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу поточного року	На звітну дату кварталу попереднього фінансового року
1	2	3	4
1	Чистий процентний дохід:	3 636	3 509
1.1	Процентний дохід	8 289	6 753
1.2	Процентні витрати	(4 653)	(3 244)
2	Чистий комісійний дохід:	1 873	1 206
2.1	Комісійний дохід	1 909	1 246
2.2	Комісійні витрати	(36)	(40)
3	Торговельний дохід	172	192
4	Дохід у вигляді дивідендів	-	-
5	Дохід від участі в капіталі	-	-
6	Інший дохід	(2)	89
7	Усього доходів	5 679	4 996
8	Загальні адміністративні витрати	(1 030)	(870)
9	Витрати на персонал	(2 324)	(1 829)
10	Втрати від участі в капіталі	-	-
11	Інші витрати	(752)	(506)
12	Прибуток від операцій	1 573	1 791
13	Чисті витрати на формування резервів	106	(291)
14	Дохід/Збиток від довгострокових активів, призначених для продажу	-	-
15	Прибуток до оподаткування	1 679	1 500
16	Витрати на податок на прибуток	(443)	(383)
17	Прибуток після оподаткування	1 236	1 117
18	Чистий прибуток/збиток від продажу довгострокових активів, призначених для продажу	-	-
19	**Чистий прибуток/збиток банку**	**1 236**	**1 117**

„23" липня 2007р Заступник Голови Правління Кац Б.Ю
Вик Судакова Н.В. В.о. головного бухгалтера Судакова Н.В.
Тел.59-07-47

Примітка „Окремі показники діяльності банку" Східно-промислового банку за II квартал 2007 року

Рядок	Найменування рядка	На звітну дату	Нормативні показники
1	2	3	4
1	Адекватність регулятивного капіталу (%)	32.57	Не менше 10%
2	Поточна ліквідність (%)	89.41	Не менше 40%
3	Рентабельність активів (%)	1.99	x
4	Негативно класифіковані кредити (тис. грн.)	3438.27	x
4.1	У відсотках до заборгованості за кредитними операціями (%)	2.71	x
5	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	-	x
6	Сума сплачених дивідендів за 2006 рік на одну:	-	x
6.1	Просту акцію	-	x
6.2	Привілейовану акцію	-	x
7	Перелік учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10% і більше відсотками статутного капіталу банку: Лесніческа Ірина Аркадіївна (Україна) Відсоток у статутному капіталі: - пряма участь - - опосередкована участь - Пекерман Марина Валеріївна (Україна) Відсоток у статутному капіталі: - пряма участь - - опосередкована участь - Товариство з обмеженою відповідальністю „Компанія„ТРАНСПЕЛЕ" (Україна) Відсоток у статутному капіталі: - пряма участь - опосередкована участь -	 6.84% 74.13% 4.02% 74.13% 74.13% -	x

„23" липня 2007р Заступник Голови Правління Кац Б.Ю.
Вик. Судакова Н.В. В.о. головного бухгалтера Судакова Н.В
Тел.59-07-47

Примітка "рахунки довірчого управління" не публікується у зв'язку з відсутністю операцій

Баланс Східно-промислового банку за II квартал 2007 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
1	2	3	4
	АКТИВИ		
1	Кошти в Національному банку України та готівкові кошти банку	9 645	10 875
2	Цінні папери, що рефінансуються Національним банком України	-	-
2.1	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	-	-
2.2	Резерви у відсотках до активу	-	-
3	Кошти в інших банках	12 974	4 659
3.1	Резерви під заборгованість інших банків	68	17
3.2	Резерви у відсотках до активу	0.52	0.36
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	-	-
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж	703	4 227
5.1	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	-	-
5.2	Резерви у відсотках до активу	-	-
6	Кредити, що надані	100 022	84 208
6.1	Юридичним особам	74 692	65 809
6.2	Фізичним особам	25 330	18 399
6.3	Резерви під заборгованість за кредитами	695	847
6.4	Резерви у відсотках до активу	0.69	1.01
7	Цінні папери, що утримуються до погашення	-	-
7.1	Резерви під знецінення цінних паперів, що утримуються до погашення	-	-
7.2	Резерви у відсотках до активу	-	-
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	-	-
9	Основні засоби	5 645	4 886
10	Нематеріальні активи	290	102
11	Нараховані доходи до отримання	249	299
11.1	У тому числі прострочені нараховані доходи	1	-
11.2	У тому числі сумнівні нараховані доходи	-	-
11.3	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	-	-
11.4	Резерви у відсотках до активу	-	-
12	Відстрочений податковий актив	11	11
13	Інші активи	2 239	497
13.1	Резерви під інші активи	-	-
13.2	Резерви у відсотках до активу	-	-
14	Довгострокові активи, призначені для продажу	-	-
14.1	Резерви під зменшення корисності інвестицій в асоційовані й дочірні компанії, що утримуються з метою продажу	-	-
14.2	Резерви у відсотках до активу	-	-
15	**Усього активів**	**131 015**	**108 900**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
16	Кошти банків	3 511	1 000
17	Кошти юридичних осіб	30 456	20 934
18	Кошти фізичних осіб	49 593	42 413
19	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	-	-
20	Боргові цінні папери, емітовані банком	4 456	5 001
21	Нараховані витрати, що мають бути сплачені	1 493	1 217
22	Відстрочені податкові зобов'язання	442	246
23	Інші зобов'язання	3 030	1 392
24	**Усього зобов'язань**	**92 981**	**72 203**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
25	Статутний капітал	33 200	33 200
26	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	-	-
27	Емісійні різниці	-	-
28	Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	3 512	921
29	Резерви переоцінки основних засобів, у тому числі:	-	-
29.1	Резерви переоцінки нерухомості	-	-
29.2	Резерви переоцінки нематеріальних активів	-	-
30	Резерви переоцінки цінних паперів	86	(15)
31	Прибуток/Збиток минулих років	-	-
32	Прибуток/Збиток поточного року	1 236	2 591
33	**Усього власного капіталу**	**38 034**	**36 697**
34	**Усього пасивів**	**131 015**	**108 900**

„23" липня 2007р Заступник Голови Правління Кац Б.Ю
Вик Судакова Н.В В.о. головного бухгалтера Судакова Н.В
Тел 59-07-47

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" Східно – промислового банку за II квартал 2007 року.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+; -)
1	2	3	4	5
1	Гарантії, що надані	1 864	299	1 565
2	Сумнівні гарантії та поручительства	-	-	-
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	-	-	-
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	16 760	13 657	3 103
5	Надана застава	1 515	-	1 515

„23" липня 2007р Заступник Голови Правління Кац Б.Ю
Вик Судакова Н.В В.о. головного бухгалтера Судакова Н.В
Тел 59-07-47

Постановою Господарського суду Харківської обл. (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) від 04.09.2007 р. по справі № Б-19/205-07 Лозівський навчально-виробничий комплекс (код ЄДРПОУ 03288929, Харківська обл., Лозівський р-н, с. Світловщина) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Шубу Володимира Івановича (ліц. АВ № 081017 від 15.05.2006 р., 61145, м. Харків, вул. Космічна, 26, 3 пов., к. 313).

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 11.09.07 р. по справі № 19/108(05), Виробничий кооператив «ім. Мічуріна» (код ЄДРПОУ - 03750658, с. Шелюги, Якимівського району, Запорізької області) визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Іщенко В. Д., ліцензія АВ № 307221, 72311, Мелітополь, а/с-21, т/ф (0619) 42-09-74.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:

07 вересня 2007р. внесено зміни до Реєстру банків-учасників (тимчасових учасників) Фонду. Банк-учасник Фонду Закрите акціонерне товариство "Агробанк" (м. Дніпропетровськ, реєстраційний номер у Фонді №167,) змінив назву на **ЗАКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ХОУМ КРЕДІТ БАНК"** (свідоцтво Фонду № 157 від 07.09.2007).

8-800 3081080
www.fg.org.ua

ЗАТ «Азовелектросталь»
має можливість реалізувати ковочний прес силою 2500 тс 5543.00.000 з маніпулятором МКП20 і насосною акумуляторною станцією.

Габарити преса

Довжина, мм	13100
Ширина, мм	7740
Висота столу над рівнем підлоги, максим.	10340
Масса (без НАС)	645
Вантажопідйомність маніпулятору, кН	200

Більш докладні технічні характеристики можна отримати за телефоном:
8-(0629)-51-75-41.

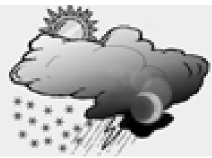
Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) ухвалою від 05.09.2007 р. по справі № Б-48/131-07 порушив справу про банкрутство Дворічанського підприємства теплових мереж (ЄДРПОУ 32522312 (63661, Харківська область, Дворічанський р-н, смт Дворічна, вул. Оселіна, 7, п/р 260074854 у ВАТ Мегабанк, МФО 351629).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Івлєву Наталію Андріївну (ліцензія АБ № 116289 від 02.02.2005 р., 61189, м. Харків, вул. С. Тархова, 5, кв. 9; тел. 8(067)902-72-57).

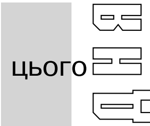
Заяви кредиторів та осіб, які бажають взяти участь у санації боржника приймаються протягом тридцяти днів від публікації оголошення.

До відома громадськості!

Ліквідаційна комісія ВАТ «Промагробудінвест» (ідентифікаційний код 31120819, зареєстроване за адресою: 08320, вул. Гагаріна, 11, с. В. Олександрівка, Бориспільського району, Київської області) повідомляє, що 8 серпня 2007 р. згідно з наказом № 1 від 8.08.2007 р., усі видані до 8 серпня 2007 р. як фізичним, так і юридичним особам довіреності, доручення, цивільно-правові договори, а також акти органів ВАТ «Промагробудінвест», що передбачають представництво ВАТ «Промагробудінвест» в усіх органах державної влади (у тому числі - в судових органах всіх інстанцій, органах міліції, прокуратури, державної виконавчої служби, податкових органах тощо), місцевого самоврядування, підприємствах, установах, організаціях незалежно від їх форми власності та підпорядкування, а також перед будь-якими третіми особами скасовуються.

20 вересня в Україні мінлива хмарність. Переважно без опадів, лише в Харківській, Дніпропетровській, Миколаївській, Одеській областях невеликий дощ. Температура вночі 8—13 градусів тепла, на узбережжі морів місцями 15—17, у західній частині 4—9 тепла; вдень 18—23, у західних областях 15—20; у Карпатах уночі заморозки 0—2 градуси, вдень 10—15 тепла.

19 ВЕРЕСНЯ

■ 1670. На Слобідській Україні розпочалось антифеодальне повстання під проводом Івана Дзиковського. ■ 1802. Народився Лайош Кошут, організатор боротьби угорського народу за незалежність під час революції 1848—49. ■ 1941. Гітлерівські війська зайняли Київ. ■ 1942. Народився композитор, Шевченківський лауреат Євген Станкович. ■ 1967. Померла видатна художниця Зінаїда Серебрякова (дочка Євгена Лансере). ■ 1977. Закінчилося будівництво Запорізької ДРЕС. ■ 1991. Відновлено діяльність Києво-Могилянської академії.

■ НЕВИГАДАНІ ІСТОРІЇ

Диво-слюсар, або Яйця від виразки допомагають

«Кіно багато чого бере з життя, — ділився якось зі мною відомий український сценарист Євгеній Онопрієнко. — А в житті, часом, як у кіно».

— Знімали ми з режисером К. документальний фільм про Донбас. І от у Краматорську, на машинобудівному заводі, де споруджували гігантські крокуючі екскаватори, познайомили нас із диво-слюсарем. Золоті руки, найкращі в країні. Він уже на пенсії був, але міцний, умовили попрацювати, без нього ну ніяк. Приємна, гарна, добра людина. Так би мовити, робоча аристократія. Вранці з ним поговорили, призначили зйомку після обіду.

І от поставили світло, камеру, намагаємося розговорити героя — і нічого не виходить. Слюсар і лика не в'яже. А робітники нам шепочуть: закінчуйте, нічого не вийде. Знімати його можна тільки до обіду, а після — ніяк.

Але до обіду в нього основна робота. І от що ми придумали. Прикріпили до ветерана комсомолку. Вона від нього ні на крок — той у їдальню, вона поруч. Той за столик — і вона відразу. Стежить. Виходять з їдальні, а в нього вже очі блищать, і, звичайно, про які зйомки може йти мова. Коли ж він устиг? Загадка! І обшукують його зранку, очей не спускають, не відходять ні на крок, а він усе одно після обіду п'яний.

А розкрилося все зовсім випадково. Якось упала на підлогу і розбилася пляшка з молоком, яку він приносив з дому (гастрит, мовляв, молочком лікую). Комсомолочка принюхалася — горілкою пахне. Виявляється, він у пляшку з-під молока наливав горілку, зафарбовував її молоком, та так і пробавлявся. Коли таємниця була розкрита, з'явилися... яйця. Слюсар примудрявся витягнути шприцом уміст, залити в яйце горілку і заклеїти дірочку. «Яйця, — казав він, — від виразки допомагають». Але всі вже були напоготові, здогадалися швидко.

А зйомку зрештою ми провели...

В. Н.

Отрута, яку ми так любимо

■ АНАТОМІЯ ЯВИЩА

Чи треба говорити, наскільки згубне явище алкоголізму і до яких страшних наслідків призводить ця хвороба, калічачи організми і душі одних, приносячи біль і страждання іншим — їхнім рідним і близьким.

Слід сказати, що алкоголь — передовсім отрута для нервової системи. Хоча після тривалого його споживання настають небезпечні зміни практично у всіх системах і органах, але насамперед страждає мозок. Смерть від одиничної великої дози алкоголю настає в результаті зупинки активності дихального центра мозку.

Що ж відбувається, коли ми пропускаємо чарку-іншу? Алкоголь, що потрапив в організм, поступово окисляється в тканинах тіла, головним чином у печінці, і зникає з крові, перетворюючись на воду і вуглекислий газ. За годину в ста мілілітрах крові руйнується приблизно 25 міліграмів етилового спирту, але ця швидкість окислювання отрути різна в різних людей. Різна вона й у різних видів тварин, у пацюків етанол (етиловий спирт) виводиться з крові втричі швидше, ніж у людини, але вдвічі повільніше, ніж у миші. Це пов'язано з тим, що в більш дрібних організмів обмін речовин прискорений.

Найстрашніший прояв дії алкоголю — так зване патологічне сп'яніння, коли людина після невеликої дози спиртного «відключається» і в такому стані може скоїти злочин, аж до вбивства, а після протверезіння нічого не пам'ятати.

Зауважимо, що в дуже невеликій дозі — в кількості всього 0,2—0,3 г на літр крові — алкоголь викликає так званий кавовий ефект: створює гарний настрій, прискорює рефлекси, скорочує час реакції і зменшує втому, інакше кажучи, діє як стимулятор нервової системи (приблизно як кава). Цей приємний ефект у поєднанні із соціокультурним фактором (інакше кажучи, з тим, що споживання цієї отрути вважається нормальним і заохочується звичаями) і призводить до алкоголізму. Небезпека в тому, що після певної дози, яка є різною для різних людей, відбувається перехід від помірного споживання спиртних напоїв до хворобливої потреби в них.

Природне питання: чому людина добровільно приймає цю небезпечну отруту? За даними французьких учених, більшість піддослідних, за винятком шимпанзе, відмовлялися пити розчини етилового спирту і коли не ставали алкоголіками (звичайно, бували індивідуальні винятки). Цей цікавий факт змусив біологів і медиків узятися за вивчення антиалкогольного захисту у тварин і шукати способи зломити цю оборону. Їх цікавило насамперед те, чому такий захист відсутній у людини.

Однією з цілей експериментів стала спроба зробити лабораторних пацюків алкоголіками. Звичайно вони, що дуже обережно ставляться до отрут, відмовляються приймати в день більше 2—3 грамів етилового спирту на кілограм власної ваги. Це та доза, яку організм пацюка здатний за добу перетворити на воду й вуглекислий газ. Не допомагало ні маскування отрути підцукровуванням, ні заміна води в поїлці розчином спирту. Недарма з пацюками так важко боротися за допомогою отруєних приманок. Відчувши незвичний присмак у їжі, пацюк приймає лише невелику її дозу. Якщо після цього він відчує хоч найменші ознаки отруєння, утвориться стійкий умовний рефлекс відрази до тієї їжі, у якій була отрута.

Такий поведінковий механізм є й у людини. Здавалося б, він має підтримуватися тим, що в homo sapiens розвинуті способи передачі інформації (хоча і пацюк, очевидно, вміє повідомити родичам, що таку-то їжу їсти не слід). Наприклад, для того щоб відмовитися від страви з мухоморів, не обов'язково їх спробувати, досить знання про те, що вони отруйні. Але от чому це розумне правило не діє щодо спиртних напоїв? І чому, навіть спробувавши алкоголь, людина на відміну від тварин може перейти від відрази до прихильності до нього?

Зломити протиалкогольний захист у пацюків і мишей дослідникам удалося лише вводячи їм отруту (без їхнього бажання) ін'єкцією в черевну порожнину чи вену. Через чотири дні введення таких ін'єкцій (5 разів щодня по 1 г алкоголю на 100 г ваги пацюка) більшість тварин стали алкоголіками. Це виявлялося в тому, що після припинення ін'єкцій з'явився так званий абстинентний синдром, чи те, що в побуті називають похміллям. Тварина потрапляла в залежність від отрути. Після цього вона вже охоче пила спирт.

Однак необхідно зазначити, що «алкоголіками» ставали не всі пацюки, різним особинам були потрібні для цього різні дози. При цьому легше інших потрапляли в залежність ті особини, в яких перші ін'єкції викликали особливо сильне отруєння. Ця закономірність дала змогу певною мірою передбачити по першій реакції на алкоголь, наскільки ймовірний розвиток алкоголізму.

І ще один висновок був зроблений з дослідів: у міру звикання до алкоголю і наростання залежності від нього в більшості пацюків відбувалося зменшення гострих симптомів отруєння. Але в тих особин, що особливо страждали від перших ін'єкцій, такого збільшення стійкості чи зовсім не було, чи воно було незначне.

Схоже, що людину підводить саме сильно розвинута здатність до спілкування із собі подібними, котра, здавалося б, як у випадку з отруйними грибами, повинна була б припинити вживання отрути. Перша проба спиртного, як і у тварини, викликає природну відразу. Але мала доза алкоголю (чи навіть велика, що лише почала всмоктуватися в кров) викликає приємний «кавовий ефект». І в поєднанні з тим, що ця отрута дуже розповсюджена в суспільстві, що багатьом молодим людям після першої проби якось незручно відмовитися від другої, це призводить якщо не завжди до алкоголізму, то до звичного вживання алкоголю з усіма наслідками, які звідси випливають.

Мал. Петра СИГУТІ.

Як саме він отруює мозок? Мабуть, впливає на багато які «шестерні» біохімічного механізму нервової системи, але найбільше ним зачіпається так звані нейромедіатори — речовини, які виділяються нервовими клітинами і діють на інші нервові клітини. Коли дослідники будуть точно знати, як алкоголь впливає на нейромедіатори, фармакологи зможуть створити ліки, що захищають мозок від цієї отрути і від ще більш небезпечного звикання до неї.

Стосовно піддослідних пацюків і мишей, то нав'язаний їм алкоголізм сам поступово виліковувався. Коли тварині надавали вибір між двома поїлками (одна з водою, а інша з розчином спирту), то пацюк поступово пив дедалі менше спирту і дедалі більше води. І нарешті повністю відмовлявся від отрути. У людини, на жаль, таке самозцілення відбувається вкрай рідко. І все-таки позбутися від алкоголізму можна, але для цього необхідно докласти чимало зусиль.

Чому в Японії мало алкоголіків?

■ ДО РЕЧІ

Медична статистика давно звернула увагу на те, що в Японії набагато менше алкоголіків, ніж у інших промислово розвинутих країнах. Дослідження, проведені фахівцями Гамбурзького інституту генетики людини, показали: причина — в спадкових особливостях японців.

Спирт, що потрапив в організм людини, як відомо, розкладається двома ферментами. Спочатку в дію вступає алкогольдегідрогеназа, що перетворює спирт у ще більш отруйну речовину — оцтовий альдегід. Другий фермент — альдегіддегідрогеназа — переводить альдегід в оцтову кислоту, нормальну складову частину речовини живої клітини. Кислота потім розкладається на воду і вуглекислий газ.

Дослідження генетиків показали, що майже в половини японців виробляється занадто мало другого ферменту — альдегіддегідрогенази. Тому після прийому дози алкоголю в крові в них накопичується і довго залишається оцтовий альдегід, що викликає дуже неприємні наслідки — утруднення дихання, збої пульсу, нудоту, відчуття жару в голові і грудях. Досить сказати, що дія антабуса, відомого засобу для вироблення відрази до алкоголю, грунтується саме на блокуванні альдегіддегідрогенази. Людина з таким «спадковим недоліком» практично не виносить спиртного.

Добірку підготував Віктор НІКІПЄЛОВ.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(Р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775. для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2007 рік: для фізичних осіб — 5,00 грн. та 3,00 грн. для підприємств і організацій — 15,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 161000.

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 3263

ТОВ «Преслайн» м. Харків, вул. Північна, 12 Зам. 9-1-136

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

